Բ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 471 ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ 29 ՅՈՒԼԻՍ 1885 (Ն. Տ.) 10 ՕԳՈՍՏՈՍ 1885 29 ՇԷՎՎԱԼ 1302

40 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Նորատունկեան-խան

غلطه ده نورادونكيان خاننده «آرهولك»
غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

Les annonces sont reçues à l'EASTERN AGENCY,
Karakeuy, Déirmén han

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

40 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ համար	Տարեկան	գահեկան	200
» »	Վեցամսեայ	»	100
» »	Եռամսեայ	»	50
Գաւառաց համար և տեղական թղթատարով	տարեկան	»	240
Գաւառաց համար և տեղական թղթատարով	վեցամսեայ	»	120
Օտար երկիրներ	Տարեկան	Ֆրանք	56
» »	Վեցամսեայ	»	28

Դուրս ղրկուած լրագրոց ծանուցման ծախքը Տնօրէնութեան վրայ է ։ Խմբագրութեան ղրկուած ո և է նամակ կամ գրութիւն ետ չ'տրուիր ։

ԾԱՆՈՒՑՄՈՒՆՔ Կ'ԸՆԴՈՒՆՈՒԻՆ
ԻՍԴԸՐՆ ԷՃԷՆՍԻ
Գործակալութեան ձեռամբ, Գարաքէօյ, Տէյիրմէն խան

Կ. ՊՈԼԻՍ
ՇԱԲԱԹ, 27 ՅՈՒԼԻՍ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ
ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ

ԱՐԴԻ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆ

Նոր Քաղաքական Ժողովք կը զբաղի մի կողմէ ընթացիկ խնդիրները տնօրինելու, որք մնացած են Նախորդ Վարչութենէն, և միւս կողմէ Ներքին վիճակի բարւոքման միտող ծրագրեր քննելու և հաստատելու ։ Գոհացուցիչ է տեսնել թէ Նոր Քաղ. Ժողովոյն պատուարժան անդամք, մանաւանդ Դիւանը, մասնաւոր եռանդեամբ մը կ'աշխատին գործոց վիճակը բարւոքելու ։

Քաղաքական Ժողովին պատ. անդամք Սահմանադրութեան վերաքննութիւնն հապճեպով կատարելու կողմնակից չեն, և կը փափաքին որ այս կարեւոր աշխատութիւն հասուն քննութեամբ և խնամով ի գործ դրուի ։ Ապաքէն ամեն ուղղամիտ ազգայնոց տեսութիւնն է այս ։ Քաղաքական Ժողովը գործոց տնօրինութեան հետամուտ պիտի լինի ըստ կարի Սահմանադրութեան ցուցած ձեւերով, որք պարտին պահուիլ մինչեւ որ վերաքննեալ Սահմանադրութիւնն հաստատուի Կայսերական Կառավարութենէն ։

Տեսուչ Խորհուրդք պիտի վերակազմուին ։ Ուսումնական Խորհրդոյ քանի մը փորձառու անդամք պիտի պահուին, և Նոր տարրերու աջակցութիւնք պիտի ստանան ։ Այս պայմանաց մէջ, Ուսումն. Խորհուրդը դարձեալ եօթն անդամներէ պիտի կրնայ կազմուիլ ։ Դատաստանական Խորհրդոյ սահմանադրական կազմութեան մէջ ևս փոփոխում չպիտի լինի ։ Տնտեսական Խորհրդոյ պաշտաման ու կազմութեան մէջ փոփոխում մը պիտի լինի ։ զայն առաւել ևս պատշաճեցնելու համար այն նպատակին ուր յատկացած է Սահմանադրութեամբ ։ Ազգ. Օրինագրքին յիշած Ելեւմտից Հոգաբարձութիւնք պիտի կազմուի՝ մի միայն Պատրիարքարանի մտից ու ելից հաշուոց քննութեամբ ու հսկողութեամբ զբաղելու պաշտօնով ։ Իսկ Տնտեսական Խորհուրդն, որ վերջին տարիներս պարզապէս Ելեւմտից Հոգաբարձութեան պաշտօնը կը վարէր, ազգային տնտեսական կացութեան վերաբերեալ ինչ ինչ հիմնական խնդրովք պիտի զբաղի ։ Ի շարս այս խնդրոց այժմէն կրնանք յիշել թէ Քաղաքական Ժողովն և Տնտեսական Խորհուրդն յատուկ խնամ պիտի տանին ազգին բոլոր կալուածոց վիճակը քննելու և զանոնք այժմեան օրինաց համաձայն դրից մէջ դնելու, ապագայ գուշակելի դժուարութեանց դէմ պահպանելու համար ։ Նաև ազգային ընդհանուր տրոց վերաբաշխման ու գանձման կարեւոր աշխատութիւնք վերակազմեալ Տնտեսական Խորհրդոյն գործը պիտի լինի, որ ազատելով տեղային մանրամասնութիւններէ, աւելի միջոց պիտի ունենայ զբաղելու այնպիսի ընդհանրական խնդրովք ։

Այս տնօրինութիւն, որ տակաւին ի գործ չէ դրուած, շատ բանաւոր է, և անշուշտ շատ արդիւնաւոր պիտի հանդիսանայ ։ Ցայժ զգալի էր այդպիսի տնօրինութեան մը պէտքն, և արդի Քաղ. Ժողովոյն գլխաւոր գործոց մին կրնայ հաշուիլ՝ եթէ ջանք ու ժամանակ չխնայէ զայն ի կատար ածելու համար ։

Քաղաքական Ժողովն հաստատապէս որոշած է ամեն ջանք ընել որպէս զի Կեդրոնական Վարժարանը բացուի։ Իսկ Ներսէս Վարժապետեան Ուսումնարանի ձեռնարկն ո՛չ-Վարչային այլ ընկերական մասնաւոր գործ մը լինելով, Քաղ. Ժողովն անոր միջամտելու պէտք չպիտի ունենայ ։

Ուսումնական Խորհրդոյ յօրինած Կրթական Ծրագրոյն առթիւ, Քաղ. Ժողովոյ գլխաւոր անդամք մտադիր կ'երեւին լուրջ ձեռնարկ մ'ընել կրթական վիճակին կանոնաւորման ու բարւոքման համար ։ Ցաւալի է որ վերջին տարւոյս մէջ բոլորովին անտես առնուած էր այս խնդիր ։ Մաղթենք որ Նոր Վարչութեան բաղձանքներն և առաջադրութիւններն իւր Նախորդաց խորհուրդներէն աւելի արդիւնաւոր հանդիսանան ։

Վերջապէս, գոհութեամբ կը նշանակենք որ Քաղաքական Ժողովն իւր զանազան անդամներ զանազան կարգի խնդրոց համար անձնապէս տեղեկաբեր և պատասխանատու ճանչելու դրութիւնն ընդունած է։ Քաղաքական Ժողովները ցարդ այնպէս իմն կը պաշտօնավարէին որ ո՛չ մէկ անդամի վրայ ո՛ և է պատասխանատուութեան բաժին չէր իյնար ։ 5, 6 և առաւելն 7 անդամներով նիստեր կը կազմուէին և որոշումներ կը տրուէին ։ Յաջորդ անդամոց ուրիշ 5, 6 կամ 7 անդամներով ուրիշ որոշումներ կը տրուէին, և Դիւանի անդամներն իսկ կանոնաւորապէս ներկայ չկրնալով գտնուիլ, խորհրդակցութիւնք ու տնօրինութիւնք կարելի եղածին չափ անյարիր և անհետեւեան ուղղութիւն մը կ'ունենային ։ Եթէ ժողովական դրութիւնը տակաւին պիտի շարունակուի, անհրաժեշտ էր սակայն ո՛ և է կերպիւ դարման տանիլ այս ակներեւ անպատեհութեանց ։ Մանաւանդ երբ Քաղ. Ժողով մը Ազգ. Ժողովոյն առջեւ իրեն սահմանեալ պատասխանատու դիրքը կը ճանչէ, չի կրնար այնպէս դիպուածին ու արկածին յանձնել պատասխանատուութիւնները ։

* * *

Կրօնական Ժողովն ալ, իւր միամեայ պաշտօնավարութեան համարատուութիւնն ընելէ յետոյ, երկրորդ տարեշրջանը կը շարունակէ ։ բայց չգիտենք թէ իւր գլխաւոր անդամք ունի՞ն կատարելի հիմնական գործոց ծրագիր մը, թէ պիտի շատանան առաջին շրջանին չափ ամուլ շրջան մ'ևս բոլորելով ամսական և անհատական ընթացիկ խնդիրներու տնօրինութեամբ ։

Դիտողութեան առարկայ կը լինի իրաւամբ սա իրողութիւն թէ նախորդ Քաղ. Ժողովոյն Համարատուութեան խօսքը չկայ, թէև սահմանադրական պարտաւորութիւն մ'է թէ՛ Ս. Պատրիարք Հօր և թէ՛ նախորդ Քաղ. Ժողովոյ Դիւանին վրայ՝ յօրինել զայն ընդհուպ և մատուցանել Ազգ. Ժողովոյն։ Համարատուութիւնը, կորսնցնելով իւր ճշմարիտ նշանակութիւն, գրաւոր տեղեկագրութեան մը վերածուած է ։ Եւ պարզ տեղեկագրութեան մը համար իսկ ժլատ լինել ներելի չէ ։ Փափաքելի էր որ այս մասին բացատրութիւն մը տրուէր Ազգ. Ժողովոյն և հասարակութեան ։

Խօսելով և միշտ խօսելով վերջապէս կարգի բերուեցան Ազգ. Ժողովոյ Ատենագրութիւնք, որք հիմա կանոնաւորապէս կը հրատարակուին։ Բայց 1872ի Քաղ. Ժողովն ի բաց առեալ, ուրիշ Քաղ. Ժողովք մէկ մէկ պատրուակաւ խոյս տուած են Համարատուութիւն ներկայացնելէ ։ Այս սահմանադրական պարտաւորութիւն անշուշտ ի գործ պիտի դրուի այնպիսի Պատրիարքի մը օրով, որ երկիւղածօրէն կը հետեւի Սահմանադրութեան տառին ։

* * *

Երուսաղեմի կալուածական դատին վրայ նոր լուր չկայ ։ Երուսաղեմատան մէջ յոյսեր կան միշտ թէ Արդարութիւնը պիտի յաղթանակէ Շէյխ-իւլ-Իսլամի Դրան Խորհրդոց մէջ ։

Լուր չունինք նաև Կաթողիկոսական խնդրոյն վիճակին վրայ, և Դեսպանատունն ալ նոր բան մը չի գիտեր, ինչպէս ծանուցինք շաբաթ օր ։ Դոլսդոյ կոմսն, հիւանդութեան նոր սաստկացում մը ստանալուն պատճառաւ, հեռի կը մնայ Մայրաքաղաքէն, ուր աշնան պիտի վերադառնայ եղեր ։ Այս պայմանաց մէջ անշուշտ գրով յայտնած է կամ կը յայտնէ իւր կարծիքը։ Բայց այսչափ յետաձգում արդարեւ զարմանք կը պատճառէ ։ Միթէ Կովկասոյ աւելի քան մէկ միլիոն Հայերն և համայն աշխարհի Հայ ժողովուրդն այնքան անկարեւո՞ր տարր մ'են յաչս Զարերուն կառավարութեան, որ մի քանի ժամեր չեն կրնար գտնուիլ՝ արդէն լիուլի պատրաստուած տեղեկագրերն աչքէ անցունելու, և Ազգին ընտրեալ Կաթողիկոսն հաստատելու համար ։ Ընդհանուր Ազգին համար շատ անախորժ և ցաւալի երեւոյթ մ'է ա՛յս աստիճան անտարբերութիւն տեսնել ռուս Կառավարութենէն իւր ազգային և եկեղեցական մի մեծ հաստատութեան նկատմամբ։ Երբեմն Ռուսք չափազանց կարեւորութիւն կ'ընծայեն Կովկասոյ Հայոց ամենափոքր և աննշան գործերուն, և երբեմն ալ՝ տարօրինակ հակասութեամբ մը՝ Հայոց գոյութիւնն իսկ անտես ընել կը ձգտին։ Արդեօք այս կարգի տխրալից մտածմունք տակաւին շատ ժամանակ ընել կուտա՞յ մեզ Վեհ. Զարին կառավարութեան անհասկնալի դանդաղութիւնք Կաթողիկոսական ընտրութեան վաւերացման գործոյն մէջ։ Յուսանք որ շատ չանցած կը ստանանք Ռուսիոյ Մայրաքաղաքէն Ամեն. Տ. Մելքիսեդեկ Ս. Արքեպիսկոպոսի հաստատման բերկրալից լուրն, որուն անհամբեր կը սպասեն Ազգին ամեն մասերն անխտիր։

* * *

ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՐԵՐԱՐՔ

Մեր Կարնոյ Թղթակիցը ծանոյց թէ ինչպիսի պատւովք ընդունուած է Վսեմ. Պ. Մկրտիչ Սանասարեան, որ նոյն քաղաքն այցելութիւն մ'ըրաւ՝ աչքէ անցունելու Կրթարանն որ կը կրէ զ'իւր անուն ։ Հայ հասարակութիւնը խմբովին դիմաւորելով մեծանուն բարերարն, համակրանաց և երախտագիտութեան ինքնայօժար ցոյց մ'ըրած է ։ Ազգ. պաշտօնական մարմինք կատարած են իրենց պարտականութիւն, և քաղաքային իշխանութիւնն իսկ կերպիւ իւիք մասնակից եղած է ընդհանուր ցոյցին որ կը լինէր ի պատիւ մարդասէր և կրթասէր օտարազգւոյ մը ։ Ուրախ ենք որ Պ. Սանասարեան այսպէս արժանավայել պատւովք ընդունուեցաւ Կարնոյ մէջ ։ Նա գաղափար մը ստացաւ այսու թէ Հայաստանի ժողովուրդն որ կը վայելէ Սանասարեան Կրթարանին բարիքը՝ գիտէ երախտապարտ մնալ Սանասարեանին ։ Կարնոյ այս պատմական դէպքին և այդ դէպքի դիւցազնին անձնաւորութեան վրայ կը հրաւիրենք մեր ազգին բարեկեցիկ դասուն խորին ուշադրութիւնն։ Ա՛լ ի՛նչ կը ծառայէ հարստութիւնն, եթէ միայն հարուստներու ապրուստն ապահովելու սահմանուի, և եթէ անոնց փառքն աւելցնելու, անոնց անունն անմահացնելու չծառայէ ։ Ամենքս ալ դէշ աղէկ կ'ապրինք աշխարհի վրայ . և այս բիւրաւոր ոսկիներն եթէ միայն ապրուստի համար հաւաքուէին մարդու մը ձեռաց մէջ, գրեթէ նշանակութիւն չէին ունենար ։ Կը վայելէ և հարկ է որ մեր հարուստք սարաֆական անձուկ միտքէն քիչ մ'աւելի լայն միտք ունենան . քիչ մը փառասիրութիւն տածեն . մեծութեան գաղափարն ունենան քիչ մը, և մարմնոյ ամեն պէտքը լի ու լի գոհացուցած ատեն, չմոռնան թէ հոգին ալ ունի իւր պիտոյք, — իւր նմանեաց օգտակար լինելու, ժողովրդեան մը սրտին տիրանալու, աշխարհի մէջ անուն մը ձգելու, անմահութեան հասնելու պիտոյքը ։ Սանասարեանի անունն երբեք չպիտի կորնչի, մինչ Սանասարեանի հարստութեան թերեւս կրկնապատիկն ունեցող ուրիշ կարգ մը Հայազգեաց անուանք մեր յաջորդ սերնդեան անծանօթ պիտի մնան ։ Սպարդալեանի մը անունն երբեք չպիտի մոռցուի, բայց ո՞րչափ Իզմիրցի և Կ. Պոլսեցի հարստաց անուանք իրենց հետ թաղուած են կամ պիտի թաղուին ։

Միթէ պէ՞տք չկայ Սանասարեանի և Սպարդալեանի մեծագործութեանց հետեւողներ ունենալու ։ Ե՞րբ առաւել ակներեւ եղած են ազգային կենսական պէտքեր, և առաւել զգալի եղած՝ անոնց դարման տանելու նիւթական անկարողութիւնն։ Ամօթ չէ՞ միթէ որ այս մեծ Մայրաքաղաքիս Հայ ժողովուրդն, որ ամեն բանի մէջ օրինակ կ'ուզէ հանդիսանալ Հայութեան այլ մասանց և ուղղել զայնս, տակաւին զուրկ կը մնայ առաջնակարգ կեդրոնական մեծ կրթարանէ մը, որ գոնէ հեռուէն յիշեցնէ անցեալ տարի Թէնէրի մէջ բացուած Կեդրոնական Կրթարանը կամ անցեալ օր Բերայի մէջ բացուած Ջաբիոնի վարժարանը ։ Բաց ի Ս. Փրկչեան Հիւանդանոցէն զոր կէս դար յառաջ վախճանեալ բարերարի մը կը պարտինք, Կ. Պոլսոյ Հայ հասարակութիւնն ի՞նչ հաստատութիւն ունի որով կարենայ քիչ շատ պարծիլ . իւր ո՞ր վարժարանով, ո՞ր մատենադարանով, ո՞ր արհեստանոցով, կամ ո՞ր Պատրիարքանիստ պաշտօնարանով կրնայ հպարտանալ Կ. Պոլսոյ Հայը։ Մեր նախահարք առաւելապէս եկեղեցասէր էին, մեզ չափ չէին զգար ուսման պէտքն . և թողած են մեզ գեղեցիկ եկեղեցիներ միայն ։ Բայց այսօր իսկ անոնց կտակած հասոյթներով է որ կը մատակարարենք մեր թաղային վարժարաններ, մե՛ք որ յաւակնութիւն ունինք աւելի կրթասէր լինելու քան ժթ դարու առաջին քառորդին Հայերը ։ Բայց եթէ նոքա պահ մը վերակենդանանային, մեր մեծագոյն յառաջդիմութեան հետքերն ո՞ր հաստատութեան, ո՞ր շէնքին վրայ պիտի տեսնէին ։ Բազում հարուստներ անկէ ի վեր ունեցանք, հարուստներ որք միլիոններ շռայլեցին յիմարութեանց մէջ . բայց ո՞ւր են անուանք այս հարստաց . ո՞ր հաստատութիւն կը յիշուի նոցա անուամբ։ Այս հարցման պատասխանելու համար օգուտ չունի ժամանակիս անձկութիւնն յիշեցնել . զի այն բարեբախտ մահկանացուաց համար որք գիտցած են հարստանալ՝ ժամանակին անձկութիւնը գոյութիւն չունի։ Մեզ համար ալ գոյութիւն չունի այն . զի խնդիրն ո՛չ թէ ժամանակի, այլ բնաւորութեան վրայ է։

Ունինք Ս. Փրկչեան հաստատութեան վերաշինութեան գործն . ունինք Կեդրոնական Վարժարանի մը բացման գործն, և ունինք Ներսէս Վարժապետեան Ուսումնարանի մը հաստատման գործն ։ Այս ձեռնարկութիւններ ի յաջող վախճան ածելու համար պէտք ունինք հարուստ ազգայնոց աջակցութեան, և Պ. Սանասարեանի շքեղ այցելութիւնն ի Կարին յոյժ ի դէպ կուգայ Կ. Պոլսոյ Հայոց կարող դասուն մէջ վեհանձն հպարտութեան ու փառասիրութեան մարած զգացումներն արթնցնելու և զանոնք գրգռելու, որպէս զի ետ չմնան իրենց Ռուսիացի ազգակցէն։ Ուրախալի նշան մը արդէն ունինք այս ուղղութեամբ ։ Ցակոբեան երկու բարեպաշտ և ազգասէր եղբարք, որք Սամաթիոյ եկեղեցւոյն շինութեան ծախուց մի մեծ մասը կը հոգան, կարեւորագոյն բաժին մը ստանձնած են նաև Ս. Փրկչեան հաստատութեան վերաշինութեան մէջ ։ Բայց տակաւին այս ամենայն ծրագրային վիճակի մէջ կը մնայ ։ Կը մաղթենք որ Ցակոբեան եղբարք անարգել կարենան ի գործ դնել իրենց ազգօգուտ նպատակներ, որով երեւելի տեղ մը պիտի բռնեն ազգային բարերարաց կարգին մէջ ։ Բաղձալի էր սակայն որ մէկէ աւելի Ցակոբեաններ հետեւող լինէին Սանասարեաններու և Սպարդալեաններու փառաւոր օրինակին, ի մխիթարութիւն դժբախտ և թշուառ հայ ժողովրդեան . . . ։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ
ԱՅՍ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ ԹՂԹԱՏԱՐԵՐԷՆ

Վերստին կը ծանուցուի թէ Գարատաղի իշխանն ի մօտոյ Կ. Պոլիս պիտի գայ, և Ն. Կ. Վեհափառութեան հիւր լինելու պատիւը պիտի վայելէ ։ Յետոյ Պուլկարիա պիտի երթայ, յայցելութիւն Ալեքսանդր իշխանին ։

Պ. Կիրս օգոստ. 5ին Պերլին հասաւ ։

Մատրիտէ կը հեռագրուի օգոստ. 6ին.

Սպանիոյ կառավարութիւնը պատրաստուած է յոյժ ազդեցիկ ընթացք մը բռնել՝ դէթ գաւառագլխոց մէջ դադրեցնելու համար առողջապահական անկշռանութիւնն, որուն սաստիկ կուտան տեղային իշխանութեանց ուրեք ուրեք բռնահաճօրէն հաստատած մաքրանոցները, (գարանթինա) ։ Ներքին գործոց նոր նախարարը կը մարտնչի ժողովրդեան յիմարական երկիւղներուն դէմ, որ բացարձակապէս ապօրէն տնօրինութեանց կ'ենթարկէ ուղեւորները ։ Ժողովուրդը քմահաճաբար մաքրանոցներ կը հաստատէ այնպիսի յոռի պայմանաց մէջ որ անոնք՝ ժանտախտը վանելէ հեռի՝ ախտին ճարակման կեդրոններ կը դառնան ։ Բազմաթիւ կառավարիչք և քաղաքապետք պաշտօնանկ եղան, և Ներքին գործոց նախարարութեան կողմէ պատուիրակներ ղրկուեցան գաւառները, բժշկական լուրջ քննութիւն ի գործ դնելու փոխարէն անտեղի տնօրինութեանց զորս գործադրել ձեռնարկած են տեղացիք ։ Այս պատուիրակք, դժբախտաբար, արգելքի կը բախին գիւղացւոց կողմէ, որք հրացան ի ձեռին ուղեւորաց կ'արգիլեն մերձենալ իրենց բնակավայրերուն ։

Կաշտէյնի հանքաջուրց լոգարաններէն մեծապէս օգտուած է Վիլհէլմ Կայսրը ։

Սպանիոյ ելմտական նախարարութիւնը 1884—85 տարւոյն մէջ նախորդ տարիէն 32 միլիոն Ֆր. նուազ հասոյթ ունեցած է .

— 115 —

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԺԻՒԼ ՎԵՐՆ

ԿՐԱՆԹ ՆԱՒԱՊԵՏԻՆ ՈՐԴԻՔՆ

ԳԼՈՒԽ ԻԱ.

ԶՈՐՍ ՏԱԳՆԱՊԱԼԻՑ ԱՒՈՒՐՔ

Հազարապետը կրկնեց այս բառերն և իւր ընկերաց երեսը նայեցաւ ։ Ի՞նչ ըսել կ'ուզէր Միւլրատի ։ Պէն Ճոյիս Միւլրատիի վրայ յարձակեր էր, բայց ինչո՞ւ համար ։ Ո՞չ ապաքէն զայն արգիլելու և թող չտալու համար որ Մէլպուրն չհասնի ։ Այն նամակը . . . ։

Կլէնարվան խուզարկեց Միւլրատիի գրպանը ։ Թոմ Աւսթինի ուղղեալ նամակը չկար ։

Գիշերը սրտատանջ տագնապով անցաւ ։ Ամեն վայրկեան կը վախնային որ վիրաւորը կը մեռնէր ։ Բուռն տենդ մը կը լափէր զայն ։ Տիկին Հէլէնա, Մարի Կրանթ, երկու գթութեան քոյրեր, չզատուեցան քովէն ։ Երբեք հիւանդ մ'այնչափ հոգածութեամբ և այնչափ կարեկից ձեռներէ խնամուած չէր ։

Առաւօտ եղաւ, անձրեւը դադրած էր։ Թանձր ամպեր կը թաւալէին տակաւին երկնից երեսը ։ Գետինը լի էր ոստոց բեկորներով։ Տիղմը, հեղեղներէն թրմուելով, աւելի կակուղցած էր ։ Սայլին մօտերն առաւել դժուարցած էին, բայց չէր կրնար աւելի խորամուխ լինիլ։

Ճոն Մանկլս, Բականէլ և Կլէնարվան գնացին հետազօտութիւն մ'ընելու իջաւանին շրջականերն ։ Անցէք անցուցին այն արահետն, ուր Միւլրատիի արեան կաթիլները ցանուած էին, բայց ո՛չ Պէն Ճոյիսի, ո՛չ ալ անոր հրոսախմբին հետքը չտեսան ։ Յառաջ գնացին մինչեւ այն տեղն ուր յարձակումն եղած էր ։ Անդ երկու դիակունք փռուած էին գետնին վրայ, Միւլրատիի գնտակներէն զարնուած ։ Մին Պլաք-Բոյնթի պայտա-դարբինն էր ։ Դէմքը, մահուամբ այլայլած, սոսկալի երեւոյթ մ'ունէր ։

Կլէնարվան աւելի յառաջ չվարեց զիւր հետախուզութիւն ։ Խոհեմութիւնը չէր ներեր հեռանալ . ուստի սայլին քով վերադարձաւ յոյժ մտահոգ իրաց վիճակին ծանրութեան վրայ ։

—Չենք կրնար ուրիշ պատգամաւոր մը ղրկել ի Մէլպուրն, ըսաւ ։

—Եւ սակայն պէտք է, Մի՛լօրտ, պատասխանեց Ճոն Մանկլս, և ես կը փորձեմ անցնիլ այն տեղէն, յորմէ նաւաստիս չկրցաւ անցնիլ ։

—Ո՛չ, Ճոն, դու և ոչ իսկ ձի մ'ունիս, որ այդ երկու հարիւր մղոն ճանբան տանիս քեզ ։

Արդարեւ, Միւլրատիի ձին, որ միակ ողջ մնացածն էր, երեւան չելաւ ։ Արդեօք սպաննուա՞ծ էր ոճրագործներէն . արդեօք մոլորեալ կը թափառէ՞ր անապատին մէջ . արդեօք Քոնվիքներուն ձե՞ռքն անցած էր ։

—Ինչ որ ալ պատահի, ըսաւ Կլէնարվան, ոչ եւս պիտի բաժնուինք իրարմէ ։ Սպասենք ութ օր, տասն եւ հինգ օր, Սնոուիի ջուրերն իրենց սովորական վիճակը գտնեն ։ Յայնժամ կարճ իջաւաններով Թուոֆօլտի ծովածոցը կ'երթանք, և անտի ապահովագոյն ճանբով մը հրաման կը ղրկենք Տընգանի որ ծովեզրը գայ ։

—Մեր միակ ընելիքն այդ է, պատասխանեց Բականէլ ։

—Ուրեմն, բարեկա՛մք, յարեց Կլէնարվան, ոչ եւս բաժանում։ Առանձին մարդու մը համար յոյժ վտանգաւոր է ուղեւորիլ այս անապատի մէջ, որ լի է աւազակներով ։ Եւ այժմ, Աստուած բժշկէ մեր խեղճ նաւաստին, և մեզ ալ օգնական լինի ։

Կլէնարվան կրկնապէս իրաւունք ունէր . նախ՝ արգելուլ ամեն առանձնական փորձ, և երկրորդ՝ համբերութեամբ սպասել Սնոուիի եզրն, անցանելի հուն գտնելու ։ Երեսուն-հինգ մղոն հազիւ կը բաժնէին զայն Տէլէկէթէն, որ Հարաւային Նոր-Ուէլսի սահմանագլխին առաջին քաղաքն է, ուր կրնար փոխադրութեան միջոցներ գտնել Թուոֆօլտ-Պէյ երթալու համար, և անտի հեռագրով հրաման ղրկել Տընգանի ։

Այս միջոցք իմաստուն էին, բայց անագան ձեռք կ'առնուէին ։ Եթէ Կլէնարվան Լիւքնովի ճանբուն վրայ չղրկէր զՄիւլրատի, ո՛րչափ դժբաղդութիւններէ զերծ պիտի մնային, ինչպէս նաեւ նաւաստւոյն դաւաճանութենէն ։

Իջաւանը վերադառնալով, իւր ընկերները նուազ տխուր գտաւ . Միւլրատիի վիճակն յուսատու կը թուէր ։

—Բարւո՛ք է, բարւո՛ք է, գոչեց Ռոպէրթ Լորտ Կլէնարվանի դէմ վազելով ։

—Միւլրատի՞ ։

—Այո՛, Եդուարդ, պատասխանեց տիկին Հէլէնա . հակազդեցութիւն մը կատարուեցաւ ։ Հազարապետն յուսալից է, մեր հիւանդը չպիտի մեռնի ։

—Ո՞ւր է Մաք Նապս, հարցուց Կլէնարվան ։

—Հիւանդին քով։ Միւլրատի ուզեց խօսիլ անոր հետ, պէտք չէ երթալ վրդովել զանոնք ։

Արդարեւ, վիրաւորը ժամէ մ'ի վեր արթնցած էր իւր թմրութենէն, և տենդը նուազած ։ Բայց Միւլրատիի առաջին փոյթն եղաւ, երբոր յիշողութիւնն ու խօսքը վերադարձան իւր վրայ, խնդրել զԼորտ Կլէնարվան, և եթէ նա բացակայ էր, զՄաք Նապս Հազարապետ ։ Սա տեսնելով որ վիրաւորը դեռ յոյժ տկար էր, ուզեց արգելուլ նմա որ և է խօսակցութիւն . բայց Միւլրատի այնչափ յամառութեամբ պնդեց, որ հազարապետը պարտաւորեցաւ զիջանիլ ։

Այդ խօսակցութիւնը քանի մը վայրկենէ ի վեր կը շարունակէր երբոր Կլէնարվան սայլին քով վերադարձաւ ։ Ուստի Մաք Նապսի բերելիք տեղեկութեան սպասելէ զատ ուրիշ ընելիք չկար ։

Շատ չանցաւ, սայլին վարագոյրները շարժեցան և հազարապետն երեւցաւ ։ Գտնեց իւր բարեկամաց քով նստաւ խէժենւոյ մը տակն, ուր վրանը կանգնած էր ։ Դէմքն, որ սովորաբար յոյժ անզգած էր, ծանր մտահոգութիւն կը ցուցնէր ։ Երբոր աչքերը տիկին Հէլէնայի և Օրիորդ Կրանթի հանդիպեցան, ցաւագին տխրութիւն մը արտայայտեցին ։

Կլէնարվան հարցուց հազարապետին . նա ալ հետեւեալ տեղեկութիւնը տուաւ .

—Միւլրատի, իջաւանէն մեկնելէն յետոյ, Բականէլի ցոյց տուած արահետներէն մին բռնեց, և գիշերուան մութին ներելուն չափ կը վարէր իւր ձին ։ Երկու մղոնի չափ գնացած էր, քանի մը մարդ, զորս հինգ կը կարծէ, ձիուն գլխոյն վրայ յարձակեցան . կենդանին ծառացաւ . Միւլրատի ատրճանակը քաշելով կրակ ըրաւ ։ Թուեցաւ իրեն թէ չարագործներէն երկուքն ընկան ։ Պայթման լուսով ճանչեց զՊէն Ճոյիս . բայց ժամանակ չունեցաւ վերստին ատրճանակը պարպելու, բուռն հարուած մ'աջ կողէն զինքը զարնելով տապալեց ։

Սակայն, զգայութիւնը դեռ կորուսած չէր ։ Ոճրագործք մեռեալ կը կարծէին զայն . զգաց որ իւր ծոցն ու գրպանները կը խուզէին ։ Յետոյ սա խօսքը լսեց . «Գտայ նամակն, ըսաւ Քոնվիքներէն մին ։ — Տուր, պատասխանեց Պէն Ճոյիս, եւ այժմ Տընգան մե՛րն է ։»

Մաք Նապսի պատմութեան այս կէտը լսելուն պէս, Կլէնարվան բացագանչութիւն մ'արձակեց ։

Մաք Նապս շարունակեց .

«Այժմ, ըսաւ Պէն Ճոյիս, ձին բռնեցէք ։ Երկու օրէն ես Տընգանի մէջ եմ, վեց օրէն ալ ի Թուոֆօլտ-Պէյ . հոն է ժամադրութեան վայրը ։ Լորտին խմբակը խրեալ պիտի մնայ տակաւին Սնոուիի մօրուտներուն մէջ ։ Իսկ դուք անցէք գետը Քէմբլ-Բայերէն, ծովեզրն իջէք և անդ սպասեցէք զիս ։ Ես ձեզ շոգենաւը մտցնելու հնարը կը գտնեմ։ Անգամ մը որ ծովն ելնենք Տընգանի նման շոգենաւով մը, Հնդկական Ովկիանի տէր կը լինինք ։»

«Հուռա՛ Պէն Ճոյիսի համար» գոչեցին Քոնվիքները ։ Միւլրատիի ձին բերուեցաւ, և Պէն Ճոյիս անոր վրայ նստելով արագ անհետացաւ Լիւքնովի ճանբէն, իսկ հրոսախումբը Սնոուի-Րիվըրի հարաւային արեւելեան կողմը քաշուեցաւ ։ Միւլրատի, թէ և ծանրապէս վիրաւորեալ, կարող եղեր էր գետնին վրայ սողալով մինչեւ իջաւանին երեք հարիւր քայլ մօտ հասնիլ, ուր գտանք զինքը գրեթէ մեռեալ վիճակի մէջ ։ Այս է ահա, ըսաւ Մաք Նապս, Միւլրատիի պատմութիւնը ։ Այժմ կը հասկնաք թէ ինչո՞ւ համար քաջ նաւաստին խօսիլ կ'ուզէր այնչափ պնդելով ։

Այս յայտնութիւն սարսափահար ըրաւ զԼորտ Կլէնարվան և ընկերները ։

—Ծովահէ՛նք, ծովահէ՛նք, գոչեց Կլէնարվան ։ Նաւաստիներս պիտի ջարդուին . Տընգանս այդ յելուզակներուն ձեռք պիտի անցնի ։

—Այո՛, վասն զի Պէն Ճոյիս խաբէութեամբ իւր ձեռքը պիտի անցունէ շոգենաւը, պատասխանեց հազարապետն, եւ յայնժամ . . . ։

(Շարունակելի)

ընթացիկ (1885—86) տարւոյն մէջ ալ, ենթադրեալ հասոյթէն 27 միլիոն պակաս ։ Այս բացեր կը վերագրուին հնդախտին պատճառած չխոթութեանց և գործադուլին ։

Անգլ. Կառավարութիւնն հեռագիր մը ստացած է, որ կը հերքէ Օսման Տիկմայի սպանման լուրը ։

Սըր Տրըմմոնտ Ուոլֆ Կ. Պոլիս չեկած երեք օր պիտի մնայ Վիեննայի մէջ, աւստրիական կառավարութեան հետ խորհրդակցելու համար ։

Պելճիոյ Թագաւորը Լոնտոն գնաց ։

Կրանդ զօրավարին ի պատիւ՝ հոգեհանգստեան յատուկ պաշտօն մը կատարեցաւ ի Լոնտոն Ուէսդմինիսդրի Մայր–Եկեղեցւոյն մէջ, ուր ներկայացեալ էին արքայական ընտանիքն, և ներկայ էին բազմաթիւ նախարարք, քաղաքագէտք, զօրավարք, Լոնտոնի երեւելիք և Ամերիկացիք ։

Եւրոպական մայրաքաղաքաց, մանաւանդ Բարիզի մէջ, բաւական սրտնեղութիւն պատճառեց Պիզմարք իշխանին կէս–պաշտօնական երկու թերթերուն վերջին յօդուածներն, որք Ֆրանսայի դէմ ուղղեալ են ։ Նօրտ Տոյչէ և Քէօլնիշէ Զայթունկները կը պարսաւեն Ֆրանսացւոց Գերմանիայէն վրէժ լուծելու գաղափարն, որ հոգ կը պատճառէ եղեր Գերմաններուն, և կը դատապարտեն Ֆրանսացւոց խորհուրդներն՝ իրենց զինուորական ույժերն աւելցնելու մասին, և կը գանգատին որ Ֆրանսա կարեւորութիւն չի տար խաղաղութիւն պահպանելու Գերմանիոյ հետ ։ Պիզմարք իշխանին սովորական յանդիմանութիւնն է այս առ Ֆրանսացիս ։

Աֆրիկեան Տրիպոլսէ կը հեռագրուի Լոնտոն թէ օսմ. իշխանութիւնք անդադար կ'աշխատին ամրացնել Տրիպոլսոյ եզերքներն, ուր ծովամրեր հաստատած են վերջին օրերս ։

Անգլ. մամուլը գոհացած է ռուս կառավարութեան ընթացքին դէմ, որ նորէն երկու ամիս յետաձգած է աֆղանեան խնդրոյն լուծումը ։ Թայմզ հանդիսապէս կը յայտարարէ թէ այս վիճակ վտանգաւոր է խաղաղութեան, և խորհուրդ կուտայ նախարարութեան այլ եւս զիջումներ չընելու, և Աֆղանաց Էմիրին՝ շարունակելու իւր պատերազմական պատրաստութիւններ ։

Հնդկաստանի լրագիրք մանր կը ծանուցանեն թէ Եագուպ Պէյին՝ Քեաշղարի նախկին իշխանին՝ որդին Բվերասին տիրացած է Քեաշղարի, վանելով Չինացիներն, օգնութեամբ Ռուսիոյ ։

Այս ծանր լուր հաստատման կը կարօտի։

Իտալական կառավարութիւնն երկրին Ֆրանսական սահմանաց վրայ բժշկական հսկողութիւն հաստատեց Ֆրանսայէն եկողներուն դէմ։

Պերլինի կառավարութիւնը չուզեր որ, Ֆրանսայի առաջիկայ ընտրութեանց մէջ, ընտրելիք ժողովրդականութիւն շահելու համար Գերմանիայէն վրէժ լուծելու գաղափարն յեղյեղեն և ջատագովեն ։ Ֆրանսացիք կը զայրանան Պիզմարք իշխանին այս յաւակնոտ ընթացից դէմ, որ, իւր բերանն համրուող թերթերու միջոցաւ, շարունակ Ֆրանսայի գործոց միջամտելու երեւոյթ մ'ունի ։

Տէրութիւնք արդէն ծանուցագրեր փոխանակեր են Պուլկարիոյ տարեկան հարկն որոշելու համար, և կը կրկնուի այն լուր թէ ի մօտոյ նոյն նպատակաւ Դեսպանախորհուրդ մը պիտի գումարի Կ. Պոլսոյ մէջ։

Պաշտպանողական նախարարութիւնը միտք չունի աւարտելու Սուաքիմէ ի Պերպէր երկաթուղւոյն շինութիւնն ։

Գահիրէէ կը ծանուցուի թէ խնայութիւն ընելու համար, եգիպտական նախարարութիւնն ի մօտոյ չորս անդամի պիտի վերածուի ։ Անոնք պիտի լինին․ Նուպար փաշա նախարարապետ, դատական նախարար և արտաքին գործոց նախարար․ Ապտիւլ–Գատրի փաշա, պատերազմական և ներքին գործոց նախարար․ Մուսթաֆա Ֆէհմի փաշա, ելմտական նախարար, և Ապտիւր–Րահման փաշա, հանրային շինութեանց և կրթութեան նախարար ։

Մէհտիին մահէն անմիջապէս յետոյ, իւր յաջորդ Էմիր Ապտ–Ուլլահ Մէհտիական բանակին հրամայող Էմիրները կանչեր է ի Խարդում խորհուրդ մը կազմելու, յորում պիտի որոշուի թէ Անգլիացւոց և Եգիպտացւոց դէմ պատերազմը պէ՞տք է շարունակել թէ ոչ։ Էմիր Ապտ–Ուլլահ ծանուցեր է թէ Մէհտին 20 միլիոն դահեկան թողած է «Սուրբ պատերազմին» շարունակման համար։ Էմիրն ինք փափաքող է եղեր զինադադարի մը կնքման, բայց կ'ուզէ միւս Էմիրներուն կարծիքն առնուլ նախապէս ։

Բէլ Մէլ Կազէթի օրագրին յայտնութիւնք անմիջապէս թարգմանեցան մի քանի եւրոպական լեզուներու, և իբրեւ գիրք հրատարակեցան ։ Ամէն ազգէ հասարակութիւնն, որ միշտ կ'ախորժի գայթակղալից հրատարակութիւններէ, կը լափէ Լոնտոնի աղտեղութեանց պատմութիւնք ։ Բայց գերմաններէն թարգմանութիւնը գրաւուած է հրամանաւ Պերլինի կառավարութեան ։

Հավաս կը հեռագրէ Կ. Պոլսէ ․

Բնաւ տարակուսական չէ այլ եւս թէ Անգլիա մօտերս առաջարկներ ըրեր է Թուրքիոյ զԵգիպտոս օսմ. զօրք ղրկելու համար, որոյ փոխարէն կը խնդրէ որ Թուրքիա Անգլիոյ հետ պաշտպանողական և յարձակողական նիզակակցութիւն մը կազմէ՝ ի հարկին Ռուսիոյ հետ պատերազմելու համար, աֆղանեան խնդրոյն առթիւ ։

Կալկաթայէ կը հեռագրուի թէ հնդախտը սաստկապէս ճարակած է Խէլաթի (Պելուճիստան) Խանին բանակեղին մէջ․ 200 անձինք մեռած են արդէն, յորս կան Խանին մայրը, նախարարապետն և մի քանի պալատականներ ։

Պերլինէ կը հեռագրուի առ Թայմզ օրագրոյ, 5 Թուով ․

«Քաղաքական մեծ կարեւորութիւն չընծայուիր Գերմանիոյ և Աւստրիոյ կայսերաց տեսակցութեան ի Կաշտէյն ։ Այս տեսակցութիւն աւելի անձնական քան թէ քաղաքական հանգամանք պիտի ունենայ ։ Ցոյց պիտի տայ շարունակութիւնը բարեկամական յարաբերութեանց, որովք երկար ժամանակէ հետէ միացած են երկու կայսերք։ Բայց քաղաքական նոր ուղղութեան մը նշանը չպիտի ունենայ սոյն տեսակցութիւն, ուստի արդէն քիչ ուշադրութիւն կ'ընծայէ գերմանական մամուլը ։»

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Իզմիրէն մեզ կը գրեն թէ հեռագրոյ մը ի պատասխան, Գեր. Սուքիաս Եպիսկոպոս Պարզեանց հեռագրեր է առ Ամեն. Մելքիսեդեկ Սրբազան թէ, իբր թէ Ն. Ամենապատուութեան դէմ իւր կողմէ ռուս կառավարութեան գիր մը ներկայացուած լինելուն նկատմամբ լրագրական հրատարակութիւնք անհիմն են։

Փափաքելի էր որ այս իմաստով բացորոշ հերքում մը Աժտէրխանի Գեր. Առաջնորդն ուղղէր նաեւ լրագրաց թէ՛ Ռուսիոյ և թէ՛ Կ. Պոլսոյ, գայթակղեցեալ մտաց ի բուժումն։

Դպրոցասէր Տիկնանց Ընկերութեան վարժարանին տարեկան մրցանակաբաշխութեան հանդէսը կատարուեցաւ երէկ Օրթագիւղի Ս. Թարգմանչաց նորաշէն վարժարանի սրահին մէջ, կրկին նախագահութեամբ Ամեն. Խրիմեան Սրբազանի և Գեր. Խորէն Նար–Պէյ Սրբազանի ։

Արդարեւ, թէպէտ ընկերութեան կողմէ Խորէն Սրբազան նախագահութեան հրաւիրուած էր, սակայն Ս Հայրիկի ներկայութիւնը տեսնելով Ն Գերապատուութիւնը փութաց իւր նախագահական աթոռն Ս. Հայրիկի ընծայել ։

Հանդէսն սկսաւ տարեկան տեղեկագրով զոր Գործադիր ժողովոյ ատենադպիր Օր. Պալթազարեան ընթերցաւ ։ Սոյն տեղեկագիր՝ առանց մանրամասնութեանց մտնելու, ընկերութեան նպատակին և գործունէութեան վրայ ինչ ինչ տեղեկութիւններ կուտար, յիշելով թէ ինչպէս Ազգանուէր և Դպրոցասէր ընկերութիւնք, համերաշխաբար կ'ընթանան իրենց ազգօգուտ նպատակին գործադրութեան մէջ և թէ ինչպէս այս տարի առաջին անգամ լինելով երկու աշակերտուհիք, Օր. Մանիսալեան և Օր. Դերձակեան, գրեթէ ուսումնաւարտ, վարժարանը կը թողուն և անմիջապէս պիտի ձեռնարկեն վարժուհւոյ պաշտօն վարելու Հայաստանի մէջ ։

Ապա, աշակերտուհեաց կողմէ մի քանի ատենաբանութիւններ և ոտանաւորներ կարդացուեցան, ինչպէս նաեւ ընտիր երգեր երգուեցան թէ՛ հայ. թէ՛ թուրք. և թէ՛ ֆրանս. լեզուաւ։ Աշակերտուհեաց վկայականներու ընթերցումն և մրցանակաց բաշխումը տեղի ունեցաւ ի մեծ գոհունակութիւն հանդիսականաց որք ծափահարութեամբ կը շնորհաւորէին յառաջադէմ աշխատասէր ուսանողուհեաց ստացած յաղթութիւններն ։

Յետ աւարտման վարժարանին վերաբերեալ այս ամեն գործողութեանց, ատենաբանութիւնք սկսան ։

Յ. Դուրգէն էֆէնտի խօսեցաւ ի դիմաց Ուսումնական Խորհրդոյ, շնորհակալութիւն յայտնելով առ բարեջան Ընկերութիւնն։ Տիգրան էֆ. Եուսուֆեան, ատենապետ Ազգ. Ժողովոյ, նմանապէս գովեց այն ամեն ջանքեր որոց առաջին պտուղներն սկսած է քաղել ազգն։

Ասթանազ էֆ. հնչուն ձայնիւ կարդաց իւր անձնական տպաւորութիւններն այնպիսի ախորժելի ոճով մը խմբագրուած որ տարբեր էր մինչեւ ցարդ լսուած ճառերէ և որոյ շատ հաւնեցաւ Խրիմեան Հայրիկ ։

Վերջապէս Խրիմեան Հայրիկ ատենաբանեց և մի քանի բառով բացատրեց թէ ինչ է գաւառաց մէջ հայ աղջկան վիճակն, թէ ինչ զոհողութեանց և զրկանաց պարտի ենթարկուիլ անդ գացող վարժուհին, թէ գաւառացի իգական սեռն մաքրութեամբը չփայլիր, թէ ուսումն և ապրելու եղանակը միանգամայն պարտինք ուսուցանել և այս ամենն ալ պէտք է մտածենք ։ Դպրոցասէր Տիկնայք ազգին մեծ ծառայութիւն կը մատուցանեն իրենց ձեռօք գործելով, առանց սպասելու այլոց աջակցութեան ։ Արդարեւ, ըսաւ, շնորհիւ Վեհ. Սուլթան Համիտ կայսեր բարեխնամ կառավարութեան, մեր ազգը նմանօրինակ ձեռնարկներով մտաւորապէս կը զարգանայ և չունի պէտք օտարին։

Խրիմեան Հայրիկի հրաւիրանօք Նար–Պէյ Սրբազան եւս խօսք առնլով, աւելի բացատրեց իմաստութեան պէտքը և շնորհակալութիւն յայտնեց Դպրոցասէր մեղուաջան ընկերութեան անդամոց, որոց աշխատութեանց ականատես վկայ եղած էր վարժարանին տարեկան հարցաքննութեանց ներկայ գտնուելով ։ Պատմեց թէ ինչպէս ուսումնաւարտ աշակերտուհեաց մին, որ այժմ վարժուհւոյ պաշտօն պիտի ստանձնէ, լքեալ և անտէր մնացած ատեն Դպրոցասէր Տիկնանց Ընկերութեան ձեռամբ հիւրընկալուած, խնամուած, ուսում առած և այժմ ազգին օգտակար պաշտօնեայ մը լինել պատրաստուած է ։

Խմբագրութիւնս եւս կը շնորհաւորէ զԴպրոցասէր Տիկնանց Ընկերութիւնն այս գոհացուցիչ արդեանց համար եւ կը յուսանք որ յառաջիկայ տարի եւս աւելի թուով վարժուհիներ պիտի պատրաստուին։

Մանուկեան վիճակահանութիւնը տեղի ունեցաւ երէկ հանդիսաւոր կերպիւ և շահող թիւերն անմիջապէս ընդունեցան իրենց նուէրները ։

Միացեալ Ընկերութեանց Տնօրէն ժողովն որոշած լինելով վիճակահանութեան դնել Պ. Այվազովսկիի կողմէ ժամանակաւ նուիրեալ մէկ պատկերի ծովանկարն, հազար տոմսակ շրջաբերութեան հանած էր, մէն մի տոմսի գինը մէկ արծաթ մէճիտ և խնդրած էր Տիկին Սրբուհի Տիւսաբէ որ իւր պաշտպանութեան ներքեւ առնու սոյն ձեռնարկը ։

Ազն. Տիկինն՝ որ միշտ սիրած է ազգասիրական գործոց գլուխ կանգնիլ, հետեւելով իւր բարեյիշատակ մօր գովելի օրինակին, յօժարութեամբ ընդունեց Տնօրէն ժողովոյ առաջարկն և երկու օր առաջ, Ընկերութեան երեսփոխան Թորոսեան Յովհաննէս էֆէնտիի ընկերակցութեամբ Ղալաթիոյ և Պոլսոյ կողմն իւր բարեկամներէն երեսնի չափ անձանց դիմելով յաջողեցաւ քանի մը ժամուան մէջ սպառել հազար տոմսակաց կէսէն աւելին ։

Մարսէյլի հայերին հովիւ Արժ. Տ. Սահակ քահանայ Իւթիւճեան հանգանակութիւն բացած է այս տեղ ի նպաստ Կ. Պոլսի «Կեդրոնական Վարժարան»ին և «Ներսէս–Վարժապետեան Ուսումնարան»ին ։

Մինչեւ այժմ հանգանակուած գումարն է 300 ֆրանգ ։ (Արփի)

Հիւսիսային հեռագրական գործակալութիւնն հաղորդում է որ Թագաւոր Կայսրը բարեհաճել է զօրաբաժնի հրամանատար գեներալ–լէյտենանտ Ալխազեանին նշանակել երկրորդ բանակի հրամանատար ։

—Տեղական ռուս լրագիրները հաղորդում են թէ Բագւում մէջ կ'սկսուի հրատարակուիլ մի հայերէն թերթ «Բագուայ Յայտարարութիւններ» անունով ։ (Արձագանք)

Հետեւեալին հրատարակութիւնը խնդրուած է մեզ ․

Սուրհանդակը մի լուր բերաւ մեզ Բինկեան գիւղէն մեծ դժբաղդութեան մը առթիւ զոր պարտք կը սեպեմ գէթ երկու բառով յանձնել ի հրատարակութիւն ։

Բինկեանի քահանայից դասէն Արժ. Տէր Յակոբ Հայրն, որ թէ գիւղի և թէ շրջակայից մէջ ծանօթ է իր բարեհամբոյր բնաւորութեամբ, իր ամբողջ հայրենական բնակարանն կարասեօք հանդերձ կորուսած է ահաւոր հրդեհի մը մէջ որ յանկարծ դարձուցած է բազմագոյն տուներ եւ, այնպէս որ միայն այրուած կարասեաց գումարը նուաղագոյն հաշուով հազար լիրան անցած է ։ Այս դժբաղդութեան առջեւ Բինկեանցին կը ձեռնարկէ երախտագէտ սրտով վերականգնել մեծարգոյ մէջէն իր պատուական հովուին համեստ բնակարանն, և ձեռն կը կարկառէ հրդեհեալ իր եղբարց մեծ փութաջանութեամբ ։

Ես ալ կը գամ Զիմառայի և Կասիմի Հայ հասարակութեան ազգասիրական զգացմանց կոչում ընել, յիշեցնելով թէ չէ արժան որ հարուածեալն ինքնին յոտին կանգնելու տքնի, և խնդրել իմ ազնիւ հայրենակիցներէս որ իրենց նուէրներն ալ աւելցնեն Բինկեանի հասարակութեան նուէրներու վրայ ։

Ս. ՄԻՍԱՔԵԱՆ
(Զիմառա)

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Միլթէմայիզի աստիճան և չորրորդ կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ Եէմէնի գաւառին թղթակցութեանց դիւանի տնօրէն Շիւքրի պէյի ։

Մուշէն Թուրք և հայ երեւելեաց ստորագրութեամբ Թուրք լրագրաց ուղղեալ հեռագիր մը գոհունակութեամբ կը ծանուցանէ թէ տեղւոյն կառավարիչ Սալիհ փաշայի շնորհիւ 20 ի չափ աւազակներ ձերբակալուած են, կողոպտուած նիւթերն իրենց օրինաւոր տէրերուն կը վերադարձուին, ժողովուրդն այլ եւս անվրդով կը զբաղի իւր հունձքով, և թէ ցիր ու ցան եղողները խումբ խումբ կը վերադառնան իրենց տեղերն ։

Անգլիական արտասովոր դեսպան Սըր Ուիլլիըմ Հուայդ շաբաթ օրն հրաւիրուած էր Եըլտըզի կայս. պալատն երթալ, Վեհ. Սուլթանին ներկայանալու համար ։

Դամատ Մահմուտ փաշա՝ որոյ արձակուրդ ստանալը ծանուցինք, շաբաթ օրը մեկնեցաւ մայրաքաղաքէս Եւրոպիոյ ջերմուկներն երթալու համար ։

Արեւելեան Ռումէլիի կուսակալ Գավրիէլ փաշա անցեալ շաբթու իւր Արնավուտքիւղի ապարանքին մէջ ընդունեց ներքին գործոց նախարար Բարձր. Ըտհէմ փաշայի և հելլենական դեսպան Պ. Քոնտուրիոթիի այցելութիւններն ։

Մասնաւոր հեռագիր մը կը ծանուցանէ օսմանեան Րէժիի ծխախոտք «Պատուոյ վկայագիր» ստացեր են Անվերսի Արուեստահանդիսին մէջ ։

Ներքին գործոց նախարարութիւնը շրջաբերական մ'ուղղեց գաւառաց բոլոր կուսակալներուն, պատուիրելով որ սահմանագլուխներուն մէջ հիւանդ կենդանիք չմտցուին ։

Կայս. կառավարութիւնն որոշած լինելով չգործածել այլ եւս այն անգլիացի սպաներն որք քանի մը տարիէ հետէ օսմանեան ծառայութեան մէջ կը գտնուին ոստիկանութեան կազմակերպութեան աշխատելով, ելմտական նախարարութեան հրաման տրուեցաւ կարգադրել հաշիւներն այդ պաշտօնէից որոց պայմանագրութիւնք չպիտի վերանորոգուին ։

Կ. Պոլսոյ անգլիական դեսպանատան երկրորդ քարտուղար Պ. Պլէնտ Պերլին կոչուած է նոյն պաշտօնով ։

Պալըքէսիրէն կը գրեն մեզ թէ Քարասիի գաւառին երկրագործական քննիչ Ե. Այվազեան էֆէնտի լսելով որ որթնախտը վարակած է Պոլսոյ սահմանեան եզերաց այգիներուն մէջ, յատուկ գրով խնդրեր է կուսակալէն որ արգիլուի Կ. Պոլսէն որ և է ծառի և որթի տնկոց կամ խաղողի ներմուծումն յիշեալ գաւառին մէջ և եթէ այդ տեսակ տունկեր տարուին, խլելով այրել տալ զանոնք ։

Կուսակալն ընդունելով երկրագործական քննիչին սոյն բանաւոր առաջարկն, հեռագրաւ հարկ եղած հրահանգները տուած է գաւառին ամեն կողմի պաշտօնէից ի գործադրութիւն ։

Փիլիպէի համանուն լրագիրն իւր վերջին թուով կը ծանուցանէ թէ երեք հարիւրի չափ պուլղար կամաւորք ճերմակներ հագած և ամենքն ալ զինեալ, Եամպոլու շրջակայքն համախմբուեր են և առիթի մը կ'սպասեն Ադրիանուպոլսոյ վրայ յարձակելու համար, նկատելով որ Մակեդոնիոյ սահմանագլխոց վրայ բազմաթիւ օսմանեան զօրքեր հսկելուն անհնար է իրենց այդ կողմերէն անցնիլ։ Այս փոքրիկ բանակն հինգ մասերու բաժնուած է, մէն մի խումբ բլրակի մը վրայ կեդրոնացած ։

Այս սարօրինակ լուրն հաղորդող թերթը կը յարէ թէ ժամանակէ մ'ի վեր, մանաւանդ մայիս ամսոյ մէջ և վերջը, կասկածելի կերպարանքով մարդիկ կը նշմարուին եղեր Ադրիանուպոլիս տանող ճամբուն վրայ, և կը կարծուի որ ասոնք համայնական մասնախմբոյ գործակալներ լինին որք պաշտօն ունին Թրակիոյ ժողովուրդը գրգռել ։

Ըստ Նէօլոկոսի, Թուրքօ–ռուս պատերազմին ժամանակ Արեւելեան երկաթուղեաց միջոցաւ զօրաց և ռազմամթերաց փոխադրութեան համար վճարելի հարկի խնդիրը կնճռալից երեւոյթ մ'առեր է ։ Բ. Դուռը կ'առարկէ եղեր որ այդ փոխադրութեանց համար կնքեալ պայմանագիրք այժմ անվաւեր են կայս. կառավարութեան։

Յայտնի չէ թէ մինչեւ ո՞ր աստիճան ստոյգ են յունական թերթին սոյն տեղեկութիւնները ։

Մայրաքաղաքիս յունական թերթերէն մին կը պատմէ թէ Սիմիա կղզւոյն բնակիչք՝ հակառակ Բ. Դրան կրկնակի ազդարարութեանց՝ չուզելով հնազանդիլ մարդահամարի պաշտօնէից, կայս. կառավարութիւնն հարկ դատեր է չորս մարտանաւ ղրկել որք կղզին պաշարեր են ։ Սիմիացիք իրենց մերժման իբր փաստ յառաջ կը բերեն Սուլթան Սէլիմի կողմէ իրենց տրուած առանձնաշնորհութիւններն ։

Սիմիա կղզին որ Արշիպեղագոսի գաւառին մէկ մասը կը կազմէ, Փոքր-Ասիոյ ծովեզերաց մօտ է․ բազմաթիւ կղզեակներ, խութեր և քարաժայռեր կը շրջապատեն զայն, և նաւարկութիւնը դժուար կ'ընեն այն կողմեր ։ Բնակչաց թիւն է 12,000 որոց գրեթէ ամենուն արհեստն է սպունգ որսալ ։

ՕՍՄ. ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԼԻՍԷԻ
ՊԱՐԳԵՒԱԲԱՇԽՈՒԹԵԱՆ ՀԱՆԴԷՍՆ

Այս շաբաթ օր տեղի ունեցաւ Ղալաթա Սէրայի գիշերօթիկ վարժարանի պարգեւաբաշխութեան հանդէսն ։ Օսմ. Կայս. Լիսէի նման կրթական կարեւոր հաստատութեան մը վրայ հարկ է որ մանրամասն տեղեկութիւններ հաղորդենք մեր ընթերցողաց ։

Վարժարանին ընդարձակ պարտէզը շքեղապէս զարդարեալ էր, ինչպէս ուրիշ տարիներ․ ընդարձակ վրան մը կիսով չափ կը հովանաւորէր չորս հազար հոգւոյ մօտ երկսեռ բազմութիւնն որ ժողված էր անդ ։ Ճակատն ոսկեղէն տառերով գրուած էր «Փատիշահըմ չօգ եաշա» զոր երիցս միաբերան կրկնեցին վարժարանին հարիւրաւոր աշակերտք՝ հանդիսավայրին ձախ կողմն համախմբեալ ։ Աշակերտաց նստարաններուն դէմ ընդարձակ տեղ մը յատկացեալ էր մասնաւոր հրաւիրելոց։ Կարելի չէ մի առ մի թուել բոլոր բարձրաստիճան անձինք որք ներկայ էին հանդէսին ։ Ն. Կայս. Վեհափառութեան կողմէ եկած էին Բարձ. Ալի Րիզա փաշա և Վսեմ. Րէշիտ պէյ՝ իւր անձնական քարտուղարները ․ Բարձր. Մեծ–Եպարքոս Սայիտ փաշա և բոլոր միւս նախարարք, ի բաց առեալ սակայն արտաքին գործոց նախարարն և Սպարապետն, ներկայ էին անդ, ինչպէս և պետական բարձրաստիճան անձանց մեծ մասն ։

Պարգեւաբաշխութիւնն սկսելէ յառաջ, վարժարանի վերատեսուչ Իսմայիլ պէյ խօսքն ուղղելով առ Սայիտ փաշա, գովեց աշակերտաց յառաջադիմութիւնը, դասատուաց ջանքն և ամեն բարօրութիւն մաղթեց Ն. Կայս. Վեհափառութեան անգին կենաց համար, որոյ ամենաբարձր հովանաւորութեան ներքեւ անընդհատ կը յառաջանէ վարժարանն ։

Ապա, Բարձր Մեծ. Եպարքոսն ոտքի ելնելով և քանի մը քայլ յառաջանալով դէպ ի աշակերտաց նստարաններն, հետեւեալ ընտիր բանախօսութիւնն ըրաւ ․

Տեարք,

Երկրի մը բարգաւաճումն նորա պարունակած ուսումնականաց թուոյն հետ համեմատական է, վասն զի ժողովուրդի մը մէջ ինչ տեսակ և ո՛ր աստիճան յառաջդիմութիւն և կատարելութիւն որ տեսնուի, այդ ամեն ուսմանց և գիտութեանց արդիւնք է․ ուստի, ինչպէս որ ըսի, ժողովուրդի մը զարգացումն նորա ուսումնական անհատից թուոյն հետ կը համեմատի ։ Ուսումնականներ հասցնող վարժարանաց ամեն մէկն երկրի մը հարստութեան գանձերն են և աշակերտք նոյն գանձերու նիւթերն ։ Այսպիսի այդ պատճառաւ է որ Վեհ. Սուլթանն այնքան կարեւորութիւն կ'ընծայէ ձեր վարժարանին և ձեզ ։ Ն. Կ. Վեհափառութիւնը լսելով ձեր յառաջդիմութիւն իւր բարձր բարեւները կը ղրկէ ձեզ ամենեցուն ։

Կայսերական յարգանք մ'ինքնին թանկագին է, բայց Վեհ. Սուլթանի նման հասարակաց կրթութեան բացարձակ պաշտպան Վեհապետի մը շնորհած յարգանքներն մանաւանդ կրկնակի պարծանք են։ Դուք ձեր ուսմամբ արժանացեր էք կայսերական այդ շնորհաց, իսկ ձեր երախտագիտութեան պարտքը չէք կրնար ուրիշ կերպով կատարել եթէ ոչ աւելի եւս յառաջ դիմելով ձեր ուսմանց մէջ։ Ուրեմն կատարենք մեր պարտքն կրկնելով «Կեցցէ Վեհ. Սուլթանն»։

Յետոյ սկսաւ պարգեւաբաշխութիւնն ։

Ուսումնաւարտից յանձնուեցան Պաքալօրէի վկայականներ, թէ՛ դպրութեանց և թէ՛ գիտութեանց համար ։

Աւասիկ Դպրութեանց Պաքալօրէի վկայական ստացողներն ըստ կարգի ։

Էֆէնտիք Ալիֆ, Ֆէրիտօլլահ, Սաադ, Ահմէտ Թէվֆիք, Ալի Րիզա, Եուսուֆ, Նիկոլոս Թօգաթլեան, Ապտուլլահ, Աւետիսեան, Ահմէտ Ֆէվզի, Մանուկ և Հասան ։

Յիշեալ էֆէնտիներու մէջէն Գիտութեանց Պաքալօրէի վկայական եւս ընդունեցան ․

Էֆէնտիք․ Ֆէրիտօլլահ, Եուսուֆ, Սաադ, Ալիֆ, Հասան, Ն. Թօգաթլեան և Աւետիսեան ։

Պարգեւաբաշխութիւնը կատարուեցաւ հետեւեալ կարգաւ ․

Աշխատութիւն և վարք,
Թրքերէն, արաբերէն և պարսկերէն լեզուք,
Ֆրանսերէն լեզու և գիտութիւնք,
Օտար լեզուներ յորս և հայերէն,
Մարմնամարզութիւն ։

Մրցանակներն՝ որոց մի քանիները տեսանք, ընտիր գրքեր էին ։

Պարտ կը համարինք յիշել աստանօր այն աշակերտներն որք իրենց բազմադիմի յիշատակութիւններով ամենէն աւելի արժանացան ծափահարութեանց ։

Բարձրագոյն դասի մէջ
Զ. Էֆ.ք Ֆէրիտօլլահ և Ալիֆ
Ե. » Թէվֆիք, Հասան, Նիկոլայիտիս
Դ. » Թէլեան, Հիլմի, Բաբաստրոպուլօ
Գ. » Մանուկ և Սիմոն
Բ և Ա կարգերու մէջ
Էֆ.ք Թէվֆիք, Զիա, Քավալաքիտէս, Մահմուտ և Անկելիատէս։

Ընթերցողք զարմանօք պիտի դիտեն անշուշտ հայ անուանց սակաւութիւնն յառաջադէմ աշակերտաց վերոյիշեալ ցուցակին մէջ։ Արդարեւ Օսմ. կայսերական Լիսէի հայ ուսանողք փափքող չեն թուիր իրենց նախորդաց արժանաւոր յաջորդք լինելու, ուստի այս տարի մեր ազգակցաց մէջէն դժբաղդաբար չունինք ամենափայլուն անուններ տալու մեր ընթերցողաց։ Յիրաւի Պ.ք Թօգաթլեան և Աւետիսեան արժանի են ամեն գովեստներու, արժանացած լինելով կրկին վկայագրոց, ինչպէս նաեւ Պ. Թէլեան՝ որ Դ կարգի մէջ լաւագոյն աշակերտն հանդիսացած է, սակայն այս երեք անուանց յիշատակումը չբաւեր մեզ, որ այսօր իրաւունք ունինք շատ աւելին յուսալ հայ աշակերտներէ։

Ընդհակառակն Թուրք աշակերտաց ցոյց տուած յաջողութիւնն արժանի է ամենայն գովեստից ։ Բաց ի Դ.էն գրեթէ բոլոր դասերու մէջ առաջինները թուրք են ։ Դ.ին մէջ նոյն իսկ Պ. Թէլեան ունի իբր մրցակից Հիլմի էֆէնտի, որ հազիւ տեղի տուած լինել կը թուի։ Յոյն աշակերտք նմանապէս կը գերազանցեն զհայերն այս տարի։ Յուսալի է որ մեր այս դիտողութիւնք օգտակարապէս պիտի ծառայեն իրենց յաջորդ տարիներու համար ։

Պարգեւաբաշխութեան սկսելէն կէս ժամ յետոյ մեկնեցաւ Սայիտ փաշա, իսկ մինչեւ վերջը մնացին նախարարք ։

Շաբաթ օրն, ինչպէս այս վերջին օրերս, ջերմութիւնք սաստիկ էր մանաւանդ պարգեւաբաշխութեան վրանին տակ, ուստի ստէպ կը շրջէին օշարակի զովացուցիչ գաւաթներ հրաւիրելոց կարգերուն մէջ ․ բայց ի՞նչ ըսել ամբոխին մէկ մասին որ հանդէսն սկսելուն պէս ցանկն անցնելով լցուեցաւ հրաւիրելոց յատկացեալ բազկաթոռներու շուրջն, յառաջանալով և վանելով զանոնք իրենց տեղերէն. ասի թերութիւն մ'էր վարժարանի տեսչութեան կողմանէ որ ամենայն ինչ այնքան լաւ տնօրինեց։ Ցանկերն աւելի անառիկ լինելու էին։

Հանդէսն աւարտելէն յետոյ ներկայից շատերն ելան այցելել վարժարանն որոյ այլ և այլ մասերը բաց էին, բնագիտական ուսմանց աշխատանոցը, դասարանները, սեղանատունն և ննջարաններ. մաս մը առանձնաշնորհեալք ներկայ գտնուեցան աշակերտաց մարմնամարզի փորձերուն որք ամենայն յաջողութեամբ կը կատարուէին։

Իտալական շրջուն նաւատորմն ուրբաթ օրը Սելանիկի առջեւ հասեր է ։

Ղալաթիոյ Պորսայի Յանձնաժողովն որ օսմանեան արժէթղթոց բնական ներկայացուցիչն է, ի բացակայութեան յատուկ պատուիրակի մը, խնդրագիր ուղղած է Բ. Դրան, բողոքելու համար ծխախոտի Րէժիի ընկերութեան և Օսմ. Հանրային Պարտուց Վարչութեան միջեւ վերջերս եղած կարգադրութեան դէմ։ Պորսայի Յանձնաժողովը կը խնդրէ որ կայս. կառավարութիւնը չվաւերացնէ այդ կարգադրութիւնն զոր արժէթղթք հակառակ կը նկատեն իրենց շահուց ։

Տակաւին յայտնի չէ թէ Բ. Դուռն ի՞նչ պատասխան պիտի տայ սոյն խնդրոյն առթիւ իրեն ուղղեալ բողոքանաց ։

Փիլիպէի լրագիրք տակաւին կ'զբաղին տեղւոյն հելլենական հիւպատոս Պ. Կէննատիսի ծանուցեալ խնդրովը ։ Ի մէջ այլոց Մարիցա կ'իմանայ թէ Կ. Պոլսոյ հելլենական դեսպանատունը կը պնդէ որ Պ. Կէննատիս իւր պաշտօնի վրայ մնայ, գէթ առժամանակ մը ։ Իսկ Բ. Դուռը կը պնդէ եղեր որ հելլենական հիւպատոսն անմիջապէս հեռացուի ։

Պուլղար թերթը կը յարէ թէ հելլենական դեսպանատան առաջարկութեանց ույժ կուտայ միայն մայրաքաղաքիս աւստրօ–հունգարական դեսպանատունն ։

Պրուսայէն կը գրեն թէ Կիւրլէ գիւղէն 5–10 վայրկեան հեռաւորութեամբ ճամբուն վրայ քանի մը չարագործք Գասպար Թովմասեան անուն Հայու մը վրայ յարձակելով կը գլխատեն զայն և ինչքը կը կողոպտեն ։

Տարաբաղդ Գասպար աղա բաւական ժամանակէ հետէ այլ և այլ ապրանքներ կը վաճառէր Պրուսայի մօտակայ գիւղերը շրջելով ։

Քոնեայէն դարձեալ ցաւալի լուրեր կը հասնին ։ Իւրկիւպի գաւառակի գաւտորէք և արտերը մեծապէս վնասուեր են վերջին յորդահոս անձրեւներէն ։ Մանաւանդ Ատալիա ուր հունձքերը մեծապէս վնասուած էին ճանճերը կարկուտէն, և այս անգամ ջրերն ողողեր են զանոնք, ողբալի կացութեան մէջ կը գտնուին ։ Դեռ որոշ տեղեկութիւնք չկան մարդու կորստեան վրայ ։

Նախընթաց առաւօտ Թուրք կին մը Նէտի-Գուլէի կողմը երկաթուղւոյ գծին վրայէն կ'երթայէր ամենայն հանդարտութեամբ, մինչ կառախումբ մը ետեւէն կը հասնէր, սուլելով, չչելով · ի զուր մեքենայագործը ջանաց կասեցնել շոգեշարժը, խեղճ կինն անիւներուն տակ մնաց այն պահուն իսկ երբ կառախումբը կանգ առնելու փութացին վեր առնուլ և դարմաններ հասցնել, բայց կինը ծանրապէս վիրաւորեալ էր և քիչ վերջը մեռաւ ։

Սինա լերան վրայ և շրջակայքը բնակող Պէտէվիք սովորութիւն ունին ամեն տարի Հէպպի Մուսային (Մովսէս Մարգարէ) զոհել մէկ մէկ զոյգ եզ, գառն և այծ · զոհը կը կատարուի քարայրի մը մէջ, ուր՝ ըստ աւանդութեան՝ Մարգարէն բնակած է քառասուն օր և քառասուն գիշեր, առանց ուտելու և խմելու ։ Այս տարի զոհին համար պատրաստուած կենդանեաց երկուքը գողցուած լինելով, Պէտէվիներու Շէյխն երդուընցաւ որ, եթէ գողը գտնուի, աջ ձեռքը պիտի կտրուի կամ այդ ձեռքին ծանրութեամբ արծաթ գումար մը պիտի առնուի անկից ։ Երկու օր յետոյ գտնուեցաւ գողն որ նոյն իսկ Շէյխին որդին էր ։ Երիտասարդն անկարող էր որոշեալ գումարը վճարելու, միւս կողմէ հայրն ալ չէր ուզեր ստակ մը տալ անառակ որդւոյն համար ։ Ուստի, որոշմամբ Շէյխին, որդին վաճառուեցաւ գերեվաճառի մը ուստից առնուած ստակով գորգ մը գնուեցաւ որ այժմ քարայրին դրան կախուած է իբր վարագոյր ։

Ստամպօլ կը պատմէ թէ Պոլսոյ ոստիկաններէն Վէչէն էֆէնտի վերջերս Իսկիւտար ղրկուած էր գաղտնի քննութիւն մը կատարելու համար պատուաւոր Թուրքի մը վրայ որ ամբաստանուած էր թէ ապօրէն արարքներ գործած է ։ Փութաջան պաշտօնեայն ուզելով օգուտ քաղել այս առիթէն, ճարպիկութիւն ցոյց տալու համար, յոյն ժամագործի մը և հայու մը ընկերակցութեամբ ամբաստանագիր մը կը պատրաստէ զոր յունաց և հայոց թաղերը կը պտտցունեն և աղաչանօք, համոզակիր խօսքերով և մինչեւ իսկ սպառնալեօք ստորագրել կուտան ոմանց, թէպէտեւ ստորագրողք անտեղեակ են եղեր գրոյն լեզուին և պարունակութեանը ։ Մերժողներէն ոմանք մինչեւ իսկ զանակոծուեր են ։ Իսկիւտարի ոստիկանապետն իրողութիւնն իմանալով, կառավարչին ծանուցեր է և ընդհանուր դատախազ Օսման պէյի հրամանաւ խիստ քննութիւն մը կը կատարուի այժմ ։

Ստամպօլ՝ որ երեւան կը հանէ այս ամենն, անշուշտ պիտի յայտնէ նաեւ քննութեան ելքն ։

Ամասիոյ Հաւզա գաւառակը պարզ և ապահովեալ նամակներ ղրկելու համար թղթատարական ճիւղ մը հաստատուեցաւ ։

Կրէտէի Քիսամօ գաւառակին Զիմպէրակօ գիւղի վարժապետը՝ Գարբիթինաքի անուն՝ 13 տարեկան աղջիկ մ'առեւանգած լինելով, գիւղին բնակիչներն զայրացեր և վարժապետին ականջներն ու ծննդական անդամները կտրեր են ։

Ոստիկանութիւնն Էտիրնէ գաբուսիի կողմերը Բանտէլի անուն գող մը ձերբակալեց, որ ժամանակաւ աքսորուած էր մայրաքաղաքէս ։

Գօչօ անուն հաչակաւոր գող մը որ երկար ատենէ ի վեր կը փնտռուէր ոստիկանութեան կողմէ, նախընթաց օրը ձերբակալեցաւ ի Թաթավլա ։

ՇԱԲԱԹ առաւօտ, ժամը 2ին միջոցները Թիւնէլին Բերայի կայարանին մէջ տետրակներու ծրար մը մոռցուած է ։ Կը խնդրուի որ ծրարը գտնողը Լրագրոյս խմբագրատունը բերէ փոխարէն վարձատրութիւն մ'ստանալու համար ։

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ԿԱՅՍԵՐԱՑ

Կասթէյն, 7 օգոստոս.

Գերմանիոյ և Աւստրիոյ կայսերք այսօր վերստին քաղաքավարական փոխադարձ այցելութիւններ տուին միմեանց ։

ՍԸՐ ՏՐԸՄԸՆՏ ՈՒՈԼՖ

Լոնտոն, 8 օգոստոս.

Սըր Ուոլֆ այս երեկոյ Պոլիս կ'ուղեւորի Պրուսէլի ճանբով · երեք չորս օր պիտի մնայ ի Վիէննա · ի Պոլիս պիտի կենայ նախապէս ծանուցածէն աւելի ։

Լոնտոն, 8 օգոստոս.

Սըր Ուոլֆ յետաձգեց իր մեկնումն մինչեւ վաղը ։

ՀՆՏԱԽՏԸ Ե'ՒՐՈՊԱ

Մարսիլիա, 7 օգոստոս.

Այսօր 26 հոգի մեռան հնտախտէ, այսինքն երէկուընէ վեց նուազ ։

Մարսիլիա, 8 օգոստոս.

Այսօր 30 հոգի մեռան հնտախտէ ։

Մատրիտ, 8 օգոստոս.

Երէկ ամբողջ Սպանիոյ մէջ հնտախտէ բռնուողներու ծանօթ թիւն է 4700, որոց 1700ը մեռած են ։

Լոնտոն, 8 օգոստոս.

Պ. Կլատսդոն այսօր մեկնեցաւ ի Նորվեկիա ։

Խորհրդարանը պիտի փակուի ամսոյս 13ին ։

Հէլսինկֆօր (Ֆինլանտիոյ մայրաքաղաք) 8 օգոստոս.

Ռուսիոյ կայսրն ու կայսրուհին այս առաւօտ աստ հասան ։

Աթէնք, 8 օգոստոս.

Տիւքէրրէ ծովակալին իպատիւ Յունաստանի Թագաւորին տուած ճաշն յոյժ չքեղ եղաւ ։

Թագաւորը վաղը պիտի մեկնի ի Կըմընտէն (Աւստրիա) ։

Ֆրանսական նաւատորմը մեկնեցաւ այսօր ։

Կը հաստատուի թէ Թագաւորը, տեղի տալով Թախանձանաց Պ. Տէլեանիի որ կ'սպառնար հրաժարական տալ, հեռացուցած է գնդապետ Հաճիբէգոս, իւր Թիկնապահը ։

ԱԺԱՆՍ ՌԻՒՏԷՐ

Լոնտոն, 8 օգոստոս.

Սըր Ուոլֆ այսօր Պոլիս ուղեւորեցաւ Պրուսէլի և Վիէննայի ճանբով ։ Այս վերջին քաղաքին մէջ կանգ պիտի առնու երեք չորս օր և Պոլիս պիտի մնայ կարծուածէն շատ աւելի ժամանակ ։

Լոնտոն, 8 օգոստ.

Երեսփոխանաց ժողովոյ երեկի նստին մէջ, Պ. Պուրք, պատասխանելով հարցման մը ի մասին այն տնօրինութեանց զորս ձեռք պիտի առնու Պուլկարիա՝ կատարելու համար իւր պարտականութիւնները Վարնա-Ռուսճուք երկաթուղւոյն վերաբերմամբ, յայտարարեց թէ կը կարծէ թէ լաւագոյն յատակագիծն է պնդել որ խնդիրն յանձնուի դեսպանաց ի Պոլիս, ինչպէս արդէն որոշուած է 1881ին Պուլկարիոյ իշխանապետութեան հետ ։

ԱԶԴ

ԲՈՊԵՐԴԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Բոպերդեան Վարժարանի յառաջիկայ տարեշրջանը պիտի սկսի Երեքշաբթի Սեպտեմբեր 15, ըստ Եւրոպացւոց ։

12—1

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 29 Յուլիս

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ

3 ամիս Լոնտրայի վրայ (պանքայի)	111
3 » » » (վաճառականի)	110 5/8
3 » Բարիզի » (պանքայի)	22 75
» » » (վաճառականի)	22 82 1/2

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԵԹՂԹՈՑ

Օսմանեան Քօնսօլիտէ

		Դահեկան
Երէկ երեկոյ գոց.	(Միաց. D. Պէտ.	17 27
Պօրսային գոցուելէն վերջը	»	17 28
Բերայի մէջ	»	— —
Առաւօտեան բացուելուն	»	17 29
Բարձրագոյն գին	»	17 29 1/2
Նուազագոյն »		17 29
Կէս օրին		17 29 1/2
փոխառութիւն 1858) » 1862)	A. Սէրի Գ. Կ. Ա. Ո.	31
» 1860) » 1863) » 1872)	B. »	17 30
» 1865) » 1869) » 1873)	C. » »	17 28

Իւնիֆիէ Եգիպտական

Երէկ երեկոյի գոցուելուն	72 20
Այս առաւօտ բացուելուն	72 25
Կէս օրին	72 25

ԲԱԺՆԵՏՈՄՍՔ

Օրիէնթ Ժէնէրալ	Գ. Կ.	Անգլ. Լր.	3 22
Քրէտի Ժէնէրալ	»	Օսմ. »	6 30
Պանք տը Գօնս	» »	»	4 28
Քոմ. Շանժ է վալէօր	» »	»	3 27
Թրամվէյ	»	»	295
Ռումէլիի երկաթուղի		Ֆր.	41 50
Օպլիկասիոն տը Բրիօրիթէ		»	—
Բաժնեթուղթ Լաւրիոնի		»	60

Ընթացք դրամոց

Օսմանեան ոսկի	ղրշ.	100
Օ ֆրանքնոց	»	88
Անգլիական ոսկի	»	110 23
Բօլ Իմբէրիալ	»	90 16
Քրիմից	»	51 20
Ռուբլի Թղթադրամ	»	9 40
» արծաթ	»	89 20
Ֆիօրին	»	8 38
Մէճ. արծ. (տարբ.)	»	107 38
Վեցնոց	»	102 30
Հինգնոց	»	102 25
Մէթալիք	»	99
Պղինձ	»	—
Թղթադրամ	»	—

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լոնտոն, 8 Օգոստոս, ժամ 3 վայր. 15 երեկոյ

Անգլ. քօնսօլիտէ				99 11/16
Օսմ.	Սէրի Դ.		բացուելուն	16
»	»	»	գոցուելուն	16
»	»	»	Ա.	31
»	»	»	Բ.	17 3/4
»	»	»	Գ.	16
Օթօման 1871				68 1/4
փոխառութիւն 1877				81 1/4
Պանք Օթօման				10 3/4
Ռուսական փոխառ. 1873				92 5/8
Եգիպտական միացեալ (իւնիֆիէ)				65 1/2
» առանձն. (բրիվիլէժիէ)				86 3/4
Տայրա Սանիէ				62 3/4
Տօմէնիալ (փոխառ. Րօչիլտ)				84
Հունգարական պարտաթուղթ 4 0/0				— —
փոխանակութիւն Բարիզի վրայ				

Վիէննա, 8 Օգոստոս, ժամ 4 երեկոյ

փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	124 75
Օսմանեան երկաթուղի	20 20

Բարիզ, 8 Օգոստոս, ժամ 3 վայր. 45 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 0/0	108 92 1/2
» » 3 0/0	80 82 1/2
Օսմանեան քօնսօլիտէ Սէրի Դ. բացուելուն	16 20
» » » գոցուելուն	16 20
» » Սէրի Բ.	17 25
» » » Գ.	16 20
Օսմանեան երկաթուղի	40 50
» Ռէժիի բաժնեթուղթք	— —
Պանք Օթօման	520
Գրէտի Լիոնէ	— —
» Ֆօնսիէ	1310
Բաժնեաւոր Լիւնի	1231 25
Սուէզի ջրանցք	2043 75
Ռուսական 5 0/0 1877ի	97
Իտալական Ռանթ	94 45
Եգիպտական միացեալ	328 75
Սպանիական (արտաքին)	57 1/4
Բրիօրիթէ Թիւրք	385
3 0/0 Հելլէնական	323 75
Չէք Լոնտրայի վրայ	25 19

ԳԷՈՐԳԵԱՆ ՃԵՄԱՐԱՆ

Վերջացան Ճեմարանի տարւոյս քննութիւնները. յաջող քննութիւնից յետոյ իրանց ուսման ընթացքը աւարտեցին Աստուածատրեան Խաչատուր Ուչքիլիսեցի, Խաչատրեան Մանուկ Աստապատցի, Հախնազարեան Մարտիրոս Ագուլեցի, Մելիք Շահնազարեան Սողոմոն Շուշեցի, Մուրատչեան Նիկողայոս Քիշնեւցի, Սուլթան-Շահեան Մելքոն Նոր-Նախիջեւանցի, Յովհաննիսեան Տիգրան Երեւանցի, Տէր Յովհաննիսեան Տիգրան Տաթեւացի, Տէր Վրթանիսեան Քրիստափոր Ագրիանուպօլցի, որոնք մրցանակագիրները ստանալուց յետոյ յիշելով Մայր Աթոռոյս և Ճեմարանի շնորհը, որ յընթացս ուսումնառութեան վայելել են բարոյապէս և նիւթապէս, փոքու իւիք ցանկանալով երախտագէտ գտնուել, կից յայտարարութեամբ ստորագրեալները խնդրեցին Սինօդից բարեհաճել ընդունել իրանց միամեայ առանց ակընկալութեան ծառայութիւնը Ճեմարանում վերակացութեան և Ա. Բ. ու մասամբ Գ. դասարաններում ուսուցչութեան պաշտօններով՝ ըստ յարմարադատութեան ուսուցչական ժողովոյ և վարչութեան Ճեմարանի. գրելով ըստ այսմ.

Ի լուսաւորչ. Հայոց Սինօդն Ս. Էջմիածնի
Յուսումնաւարտ որդեգրաց Ճեմարանի
Մայր Աթոռոյ Սրբոյ Էջմիածնի
Ամենախոնարհ խնդիր,

Յետ աւարտելոյ յաջողութեամբ Տեառն զընթացս ուսման մերոյ ի Գ. Լսարանի, զամս հինգ վայելեալ գոլով ի շնորհս Մայր Աթոռոյ Ազգիս, երախտապարտ համարիմք զմեզ. ուստի և իղձ է մեզ՝ ստորագրելոցս գէթ փոքու իւիք ծառայութեամբ մերով երախտագէտ գտանիլ առ բարերար Մայր Աթոռն Ազգիս և առ Ճեմարանն նորին ։

Արդ՝ առ ի յայտնելոյ զշնորհակալիս մեր և առ ի հասանելոյ այսպիսում սրտեռանդն բաղձանաց մերոց, եթէ բարեհաճեսցի Սինօդդ, ամենայն սիրով յանձն առնումք միամեայ ժամանակաւ առանց իւիք ակնկալութեան զդասատուութիւն յԱ. յԲ. և ըստ մասին յԳ. դասարանս, խոստանալով միանգամայն կատարել զբովանդակ պաշտօն վերակացութեան, քարտուղարութեան և եթէ հարկ լիցի և մատենադարանապետութեան, խնդրելով միայն տալ մեզ միջոց կելոյ և եթ ըստ վայելչութեան չափաւոր եւ համեստ կենցաղի ։

Ակն ունելով տնօրէնութեան Սրբազան Անդամոց Ատենիդ,

Մնամք ամենախոնարհ որդիք

Աստուածատուր Խաչատրեան, Մանուկ Խաչատրեան, Սողոմոն Մ.-Շահնազարեանց, Մելքոն Սուլթան-Շահեանց, Քրիստափոր Տ. Վրթանիսեան, Նիկողայոս Մուրատչեան, Մարտիրոս Հախնազարեանց ։

Ի 1885 ամի 10 Յունիսի
Ի. Ս. Էջմիածին

Այս յայտարարութիւնը յանուն Սինօդի ստորագրեալ յարգելի ուսանողք ներկայացրին տեսչի Ճեմարանի Գեր. Տէր Գրիգոր Սրբազան եպիսկոպոսի որ յայտարարութեամբ ի 10-ն ամսոյս Թ. 125 ներկայացրեց Սինօդի գրելով ըստ այսմ.

Ի ԼՈՒՍԱՒՈՐՉԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ ՍԻՆՕԴՆ ՍՐԲՈՅ ԷՋՄԻԱԾՆԻ

Ի պաշտօնակատարէ Տեսչի Ճեմարանի
Ամենախոնարհ յայտարարութիւն:

Ուսումնաւարտ որդեգիր ուսանողք Գ. Լսարանի ներկայացուցին ինձ առանձին գրութեամբ զխնդիրս զայս և զպատճէն նորին խնդրելով զիսկականն մատուցանել Սրբազան Ատենիդ, իսկ զպատճէնն՝ պահել ի գործս Ճեմարանիս ։

Որպէս տեսանել ունի Սրբազան Ատեանդ, ուսանողք, որք մատուցանեն զխնդիր կցեալն ընդ սմին, յայտնելով զսրտեռանդն շնորհակալիս վասն շնորհացն Մայր Սուրբ Աթոռոյ զորս վայելեցին զամս հինգ ի Ճեմարանի՝ ի չորս որդեգրաց, ի հաւաստիս երախտագիտութեան, առանց իւիք ակնկալութեան խնդրեն յանձնել ինքեանց միամեայ ժամանակաւ զդասաւանդութիւն Ա. Բ. և ըստ մասին՝ Գ. դասարանաց ընդ պաշտաման վերակացութեան, քարտուղարութեան և մատենադարանապետութեան ըստ յարմարադատութեան և որոշման վարչութեան Ճեմարանի և Ուսուցչական ժողովոյ Նորին ։

Այս արտայայտութիւն զգացմանց նոցին կրկնակի ունի արդիւնս, նիւթապէս՝ զի հետեւեալ լեալ նոցին, որք յետ նոցա աւարտելոց են հետզհետէ, որպէս զուարթութիւն և զպարտ անհրաժեշտ՝ ծառայելոց են ի Ճեմարանի Մայր Աթոռոյս որով խնայողութիւն լինի յօգուտ գանձարանի առ տարին աւելի քան զ4000 ռուբլիս, բարոյապէս՝ զի պարտաճանաչութիւնս այս զօրացեալ յատալ տայ ի ժամանակին կազմել զցանկալին միաբանութիւն ուսումնական ի Մայր Աթոռս ի բարոյական շինութիւն եկեղեցւոյ մերոյ սրբոյ ։

Քաջայայտ է Սրբազան Ատենիդ թէ առաջարկութիւն այսպիսի, որ զկրկնակի ունի շահս նիւթական և բարոյական՝ պէտս ունի քաջալերութեան ։

Զյիշատակեալն խնդիր ուսումնաւարտ ուսանողաց Գ. Լսարանի ընդ սմին մատուցանելով Սրբազան Ատենիդ խոնարհաբար խնդրեմ զբարերար տնօրէնութիւն զորին կարելին փութով՝ առ ի աներկմիտս առնել զխնդրատուս ի բարի ցանկութեանց իւրեանց ։

Յարգելի ուսումնաւարտները ինկատի ունենալով որ Թերեւս ուշանայ իրանց տրուելիք պատասխանին՝ ի հաւաստիս երախտագիտական զգացմանց 25-ն ամսոյս կիւրակէ օրը, յետ Սրբոյ Պատարագին հաճութեամբ Ամեն. Տեղակալ Սրբազան Հօր և Սրբազան Անդամոց Սինօդի հանգստեան պաշտօն կատարել տուին հանգուցեալ ի Տէր Գէորգ Դ. Կաթողիկոսի գերեզմանի վերայ ի ներկայութեան միաբանութեանս, աշակերտաց Ճեմարանի եւ բազմախուռն ժողովրդեան. հանգստեան պաշտաման ժամանակ ի դիմաց ուսումնաւարտների Մանուկ Խաչատրեանը կարդաց մի պատշաճաւոր ճառ, զեղուն զգացմամբ։ Այս, թէեւ տխուր, բայց մխիթարական հանդէսը փակեց Ամեն. Տեղակալ Սրբազան Հայրը՝ «Հոգւոց» մաղթանքով. իսկ ուսումնաւարտք ի ծունկ խոնարհելով հանգուցեալ ի Տէր Գէորգ Դ վեհ. Կաթողիկոսի գերեզմանը համբուրելուց յետոյ, համբուրեցին և Ամեն. Տեղակալ Սրբազան Հօր աջը, որ օրհնելով՝ յաջողութիւն բարեմաղթեց. Նոյն յաջողութիւնը եւ խմբագրութիւնս է բարեմաղթում, աղօթելով որ անսասան մնան և յարատեւեն իրանց ազնիւ զգացման մէջ ի պայծառութիւն ազգի և եկեղեցւոյ՝ որոյ շնորհիւ վերածնուած՝ դառնում են դէպի ազգը իրանց առաքելութեան սուրբ նպատակը ի կատար ածելու ։

Տեսնելով Ճեմարանի բարգաւաճումն, և այն համակրութիւնը որ ազգը տածում է դէպի այդ սուրբ հաստատութիւնը, ուր պատսպարվում են թէ թոշակաւոր գիշերօթիկներն ու երթեւեկներն մօտ 170 գիշերօթիկ որդեգիր մանուկներ ընդհանրապէս գիւղացի չքաւոր ընտանիքներից՝ Մայր Աթոռս իրան բարոյապէս վարձատրուած է գտնում. մանաւանդ տեսնելով որ կան մարդիկ և հաստատութիւններ՝ որոնք օգնութեան աջ կարկառելով, ցանկութիւն են յայտնում ուսումնարաններից յաջողակագոյններին բարձրագոյն ուսումնարաններ ուղարկել որոշ պայմաններով կատարելագործուելու և Ճեմարանիս մէջ ի ժամանակին պաշտօն վարելու ։ Այսպիսի բարեսէր անձանց շարքում առաջին տեղ է բռնում Մեծ. Պ. Աղէքսանդր Մելիք—Հայկազեան, որ մի Թոշակաւոր ունենալով հանդերձ հեռագրով յայտնել է Սրբազան Տեսչին թէ ցանկանում է երկամեայ ժամանակաւ տարեկան 800 րուբլիով մի երիտասարդի եւս ուղարկել Եւրոպա կատարելագործուելու՝ եկեղեցւոյն ցմահ ծառայելու պայմանով ։

Աղօթում ենք Աստուծոյ, որ մեր ազգի մէջ Մելիք—Հայկազեաններ շատ յարուցանէ ։

(Արարատ)

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԷ ՔԱՂՈՒԱԾ

ԱՖԻՕՆ-ԳԱՐԱՀԻՍԱՐ

Յուլիս 13 —Աւելորդ լինի թերեւս ամէն անգամ կրկնել թէ ազգային գործերը կը շարունակեն մնալ անտէր, անխնամ ։ Ժողովրդեան ամէն դասակարգերուն վրայ անհնարին անհոգութիւն մը կը ծանրանայ ։ Թաղական խորհուրդը գրեթէ կազմալուծեալ է, մի քանի անդամք գործնականապէս հրաժարած են, և որք դեռ կը շարունակեն իրենց անուանական պաշտօնն՝ կը կարծեն թէ ամիսը մէկ երկու ժամ յօժ անկանոն գումարում մ'ունենալով օրինակելի ազգասիրութեան և անձնուիրութեան օրինակ մը կուտան ։ Կը լսենք թէ ոմանք ի թաղականաց ընդդէմ Առաջնորդին գանգատագիր մը ղրկած են նոյն իսկ Առաջնորդ Հօր ։

—Ամուսնական հրամանագրոց նըկատմամբ Պատրիարքարանի հրահանգն անցեալ շաբթու տեղս ղրկուած էր Ս. Առաջնորդ Հօր կողմանէ ։

—Անցեալ շաբթու Ընկերական վարժարանի պարգեւաբաշխութիւնը կատարուեցաւ ի ներկայութեան միայն ուսանողաց ծնողներու. ազգ. պաշտօնական մարմինք իրենց բացակայութեամբ կը փայլէին։ Բարձրագոյն կարգէն Պ. Գ. Կատաեան, և Բ. դասէն Պ. Թ. Թիւթիւնճեան այն աշակերտք են որք առաւելագոյն ճիւղերու մէջ առաջին հանդիսացած ըլլալով՝ մասնաւոր վարձատրութեան և գոհունակութեան արժանի եղան ։

Կը լսենք թէ յիշեալ վարժարանը գիշերօթիկի վերածելու դիտաւորութիւն ու փափաք կը յայտնեն ծնողք ։

—Րէժիի տեղւոյս գործակալութեան հաշիւներն ու գործառնութիւնները քննելու պաշտօնով յատուկ քննիչ մը, Անանեան էֆ. տեղս ժամանեց . քննիչը իւր քննական պտոյտը շարունակելով՝ պիտի այցելէ ղանազան գործակալութեանց որ ի Փոքր Ասիա, ի Հայաստան և ի Քիւրդստան, Սեւ ծովու ճանբով Պոլիս դառնալու համար։

—Նահանգիս կուսակալ Նաղիֆ փաշա ալ իւր տարեկան պտոյտը պիտի ընէ քիչ ատենէն և պիտի այցելէ բոլոր գաւառաց ։ Յատուկ ֆէքրիէ մը արդէն ճանբայ ելած է ։

—Այս երկուշաբթի կառավարական պաշտօնատան մեծ սրահին մէջ, ի ներկայութեան խուռն բազմութեան, ընթերցում տրուեցաւ Կայսերական ֆերմանին որ Րիֆաթէի Ուլայի Բ. աստիճանը կը շնորհէ Մոլլա օղլու զատէ Շէյխ Մէհմէտ Նուրի փաշային ։

—Աւազակութեան, գողութեան, սպանութեան և վիրաւորման մանաւոր դէպքեր կը յաճախեն վերջին ամիսներս, թէեւ կառավարութիւնն աչալուրջ հսկողութիւն չխնայեր ։

ՆԻՔՍԱՐ

Յուլիս 8 —Յունիս ամսոյ 25 սկսեալ մինչեւ Յուլիս 5 տեղւոյս ազգային Սուրէնեան վարժարանի տարեկան հարցաքննութիւնը տեղի ունեցաւ ի ներկայութեան ազգային և օտարազգի պատուաւոր անձանց ։ Թաղ. խորհրդոյ յատուկ հրաւիրանօք քննիչ կարգուած էին Յարութիւն էֆէնտի Յակոբեան և Մարտիրոս էֆէնտի Միրաքեան ։

Թէ՛ կարգեալ քննիչք և թէ՛ Մէքթէպի Րիւշտիյէի երկու դասատուներն օրերով անսպառ քննութիւն մը կատարելով, տեղական ազգային կեանքին մէջ ուրախալի երեւոյթ մը յառաջ բերին ։

Սուրէնեան վարժարանի աշակերտք հայերէն և տաճկերէն լեզուաց և նախնական բոլոր կարեւոր ուսմանց մէջ մանրամասն բացատրութեամբք լի քաջ պատասխաններ տուին ։ Հետաքրքիր անձանց բազմութիւնն ամբողջ ընդարձակ սրահ մը գրաւած էր. ուսանողք առ հասարակ համարձակ ու յաջողակ կերպով ցոյց տուին Նիքսարի Հայոց տարեգրութեան մէջ նմանը չտեսնուած կրթական արդիւնք մը, որ ոչ նուազ պատիւ և օգուտ բերաւ տեղւոյս ազգային և արժանացաւ ընդհանուր գոհունակութեան ։

Քննութեան վերջին երեք օրերուն մէջ տաճիկ հասարակութեան առաջնակարգ անձանց հետ կառավարութեան բոլոր պաշտօնէութիւնք կանոնաւորապէս ներկայ գտնուեցան։ Իւրաքանչիւր դասուց քննութիւնք կ'ընդմիջուէին մերթ ընդ մերթ ազգային և տաճկերէն երգերով և ուսանողաց ճառախօսութեամբք ։

Երբ հանդիսականաց մէջ վերջին օրըն յայտարարուեցաւ թէ տղայք մարմնամարզական փորձեր պիտի ընեն, 3—400 հոգւոյ չափ բազմութիւնը մէկ մարդու պէս ոտք ելաւ և դիմեց դպրոցին պարտէզը, ուր Հայոց ճարպիկ մանուկներ օդին մէջ թռչնոց նըման արագ արագ շարժումներ կատարած ժամանակ, բոլոր հանդիսականք սքանչացման և բուռն կերպով ծափահարեցին մարզարանին վրայ խաղացող պատանիք ։

Հուսկ ուրեմն այս խուռն բազմութիւնը վերադարձաւ ի սրահ, և անդ դպրոցին քննիչներէն Յարութիւն էֆէնտի Յակոբեան և Մէքթէպի Րիւշտիյէի առաջին դասատուներէն մին Սուրէնեան վարժարանի հարցաքննութեանց արդիւնարար վճռական առիթ առնելով, յորդոր կարդացին ունկնդրաց առաւել եւս զօրացնելու համար կրթական աշխատութիւնն ի Նիքսար և վերջացուցին իրենց ատենախօսութիւնքը ջերմագին բարեմաղթութիւններ ուղղելով Օսմանեան մեծազօր և վեհ. Կայսեր Սուլթան Համիտ Խանի կենաց երկարութեան համար որ կը քաջալերէ իւր հպատակ ազգերը կրթական ձեռնարկութեանց մէջ ։

Ուսանողաց կողմէն Պ. Վահան Սէմէրճեան ուղերձ մը կարդաց վարժարանին բարերարաց շնորհակալութիւն յայտնելով ։

Սուրէնեան վարժարանի Տնօրէն-դասատու Շապին Գարահիսարցի Միսաք էֆէնտի Ներսէսեանի անձնուիրական ջանքը՝ ազգայինք և մինչեւ օտարազգիք արդիւնաւորած տեսնելով, բոլոր հանդիսականք հրապարակաւ գոհութիւն յայտնեցին ։

Երէկ առաւօտ ալ Հայոց եկեղեցւոյն մէջ, ի ներկայութեան երկսեռ բազմութեան, 20ի չափ աշակերտաց արծաթեայ խաչերէ մրցանակներ բաշխուեցան ։

Մրցանակաբաշխութեան առթիւ հանդիսին նախագահ Յարութիւն էֆ. Յակոբեան հայերէն լեզուաւ ուսանողաց քաջալերական խրատներ ուղղեց և Թուրքերէն լեզուաւ ընդարձակ բանախօսութեամբ մը արանց և կանանց բազմութեան ուշադրութիւնն հրաւիրեց ազգային երկսեռ մանկտին այս յարմար ժամանակին մէջ մտաւորական զարգացմամբ զօրացնելու յոյժ կարեւոր խնդրոյն վրայ ։ Ռուսահայոց վարժարանաց փակման տխուր պատմութիւնն յառաջ բերելով, բարեմաղթութիւններ ուղղեց մեր լուսամիտ և բարեխնամ Կայսեր որ իւր հպատակաց դաստիարակութիւնն և խրախուսանքը կը յարգէ ։

Առնեարան էֆէնտին ուժգնութեամբ յարեց թէ «դահիճ և դաւաճան են այն հայերն՝ որ իրենց որդիքը տակաւին անկիրթ կը թողուն» ։

Սուրէնեան վարժարանի հարցաքննութիւնն այսպէս ազգին գոհունակութեան արժանի կերպով վերջացած ըլլալով, Պատ. Թաղ. Խորհուրդը Տնօրէն դասատուին արժանավայել պարգեւ մը տուաւ որ երէկ վերանորոգելով իւր պայմանագրութիւնը, մէկ ու կէս ամսուան արձակուրդով մեկնեցաւ ի Շապին Գարահիսար ։ Ապրին Միսաք էֆէնտի Ներսէսեանի նման ազգին արդիւնաշատ դասատուներն, որ երկու տարուան սուղ ժամանակի մը մէջ Թրքախօս արանց զաւակներն հայախօս ըրաւ ։

Յ. Է.

ԲԱՐՍԵՂ Ե. ԷԲՕՆՃԵԱՆ

ՏԱՐԵՐՔ
ՄԱՅՐԵՆԻ ԼԵԶՈՒԻ

Սիրուն, ճոխ և Նոր 110 պատկերօք և 26 ընտիր գրչագիր օրինակօք և Պօսֆօրի աշխարհագրոյցով,

Ուր աշակերտը պիտի ուսանի հիմնականապէս կարդալ, գրել, խորհիլ, խօսիլ և պիտի տեղեկանայ հաւատոյ և բարոյականի, երկրաչափութեան, կենդանաբանութեան, առողջաբանութեան, բնագիտութեան, բուսաբանութեան, աշխարհագրութեան, մարդակազմութեան, հանքաբանութեան, գծագրութեան և քերականութեան նախնական գիտելեաց ։

Կը գտնուի ամէն հայ գրավաճառաց քով և գլխաւորաբար Սուքի Պօղոս աղայի խանութը ։

Կեդրոնատեղին է Յ. Գավաֆեան էֆ.ի գրատունը ։ Վաճառելի՝ առանց նօթայի 4 ղրշ. և նօթայով 5 ղրշ.

ԻԼԱՆ

ԽԱԶԻՆԷԻ ՃԷԼԻԼԷԻ ՄԱԼԻՅԷ

Մալիյէ Խազինէի ճէլիլէսինտէ մագթու օլարագ մէվճուտ պուլունան պիր միլիօն աքչէլիք եւրագ էլլի պին ճէտիտ տիրհէմ ալթըլըգ վէ եւրագ էլլի պին տիրհէմ մըգտարը պէշլիք վէ մէթալիքին աղոսթոսըն պէշինճի կիւնիւ սաաթ տօգուզտա գասար խազինէճէ միւզայէտէսի պիլ իճրա թէգդիրինէ իտէճէք փիյաթը իւզէրինէ ֆիրուխթ օլունաճաղընտան, թալիփ օլանլարըն վէ չէրայիթի անլամագ իսթէյէնլէրին քէֆիլլէրիյլէ վէ խալիսա տէգզիրիթ ագչէլէրիյլէ պէրապէր վարիտաթը իտարէսի ումումիյէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր ։

27 Թէմմուզ 1301

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ

Էվգաֆը Հիւմայուն վարիտաթը ումումիյէ իտարէսի մահլուլաթ շիւպէսինտէ պէհէր կիւն միւզայէտէլէրի իճրա օլունմագտա օլան ամթիքիգլէր մահլուլաթըն մուայէնէն օլան 4 հաֆթա միւտտէթի իլանընտան 2ինճի հաֆթասը օլան 1301 սէնէսի Թէմմուզունըն 22ինճի բազար էրթէսի կիւնիւնտէն իթիպարէն մահը մէզքիւրըն եիրմի տօգուզընճը բազար էրթէսի կիւնինէ գատար Թալիպ օլանլարըն գըյմէթը մուխամմինէսինին էօշրինէ միւսավի Թէմինաթ աքչէսիյլէ պէրապէր իտարէի մէզքիւրէյէ միւրաճաաթ իթմէլէրի լազըմ կէլիփ պէտէլը մուաճճէլէյէ մահսուպէն սուրէթ վէ սէրկի գապուլ օլունմայաճաղը 2ինճի տէֆա օլարագ պէյան վէ իլան օլունուր ։

· 8750 · 34 · 32 · 38 · 36 · —Սուլթան Ահմէտ գուրպինտէ Այասօֆիայի սաղիր մահալլէսինտէ վէ Քիւչիւք Այասօֆիա ճատտէսինտէ Թէրպիէն 114 մէթրօ արսատէ 7 օտա վէ 2 սոֆա վէ 2 գույու վէ 152 մէթրօ պաղչէյի մուշթէմիլ պիրի 100 վէ տիկէրի 120 ղրշ. քի ճէման 220 ղրշ. քիրալը 2 պապ մէնզիլ վէ Թահթընտա չէհրի 30 ղրշ. քիրալը 2 տիւքքեանը մուշթէմիլ ախշապ 2 պապ մէնզիլ իլէ Թահթընտա վագը տէքքեաքինին նըսֆ հիսսէլէրի ։

· 6000 · 12 · —Իւսքիւտարտա Իհսանիյէ մահալլէսինտէ Ագիզյէ ճատտէսինտէ Թէրպիէն 40 մէթրօ արսատէ 2 օտա վէ 1 սոֆա վէ 40 մէթրօ պաղչէյի մուշթէմիլ ախշապ 1 պապ մէնզիլ ։

· 4000 · 26 · 24 · — Գասըմ բաշատա Ճամիի քէպիր մահալլէսինտէ Զէօրճիւլէր սօգաղընտա Թէրպիէն 129 մէթրօ արսատէ մէպնի ֆէվգինտէ 2 օտայը մուշթէմիլ ախշապ 1 պապ մէնզիլ վէ Թահթընտա վագը տիւքքեանըն 5 հիսսէտէն 1 հիսսէսի ։

· 1500 · 105 · —Գասըմ բաշատա Ճամիի քէպիր մահալլէսինտէ Թէրսանէ գաբուսը ճատտէսինտէ Թէրպիէն 15 մէթրօ արսատէ չէհրի 30 ղրշ. քիրալը ախշապ 1 պապ Թէրզի տիւքքեանընըն 4 հիսսէտէն 3 հիսսէսի ։

· 2000 · 18 · —Գասըմ բաշատա Ճամիի քէպիր մահալլէսինտէ Տէպպաղխանէ սօգաղընտա Թէրպիէն 56 մէթրօ արսատէ չէհրի 20 ղրշ. քիրալը ախշապ 1 պապ բաշմագճը տիւքքեանընըն նըսֆ հիսսէսի ։

· 2000 · 13 · —Գասըմ բաշատա Ճամիի քէպիր մահալլէսինտէ Թէրսանէ գաբուսու ճատտէսինտէ Թէրպիէն 40 մէթրօ արսատէ քեարկիր 1 պապ աշճը տիւքքեանընըն միւլք մա կէտիկ նըսֆ հիսսէսի ։

· 10,000 · 26 · —Գալաթ գուրպինտէ Հըւկըր չավուշ մահալլէսինտէ վէ Հըւկըր չավուշ ճամփի չիֆթի սօգագընտա թէրլիէն 91 մէթրօ արսատէ 7 օտա մէ 2 սուֆա մէ 1 գույու մէ պիր մըգտար աչըգլըը միւշթէմիլ չէհրի 300 ղրշ. քիրալը քեարկիր պիր պապ եուգումանէնինին նըսֆ հիսսէսի։

· 2500 · 503 · —Հալթայ գաբուսընտա Սարը Թիմուր մահալլէսինտէ Գարանը տաշ գիգ ճատտէսինտէ թէրլիէն 40 մէթրօ արսատէ Փէվգինտէ 1 օտայը միւշթէմիլ չէհրի 150 ղրուշ քիրալը մուգատտէմա պէրպէր մէ էլէէմ պիր պապ պազալ տիւքքեանը կէտիկկյէ պահրընտա Գալայ գէմին փալըֆընտան մուայէէն մահալլին 120 սէհիմտէն 15 սէհիմ հիսսէսիյէ միւլքինին սիւլիւս հիսսէսի։

· 7000 · 3 · —Զարշըի քէպիրտէ Գոլթուգ սօգագընտա թէրլիէն 4 մէթրօ արսատէ չէհրի 50 ղրուշ քիրալը քեարկիր պիր պապ բարչահը տիւքքեանը կէտիկին սիւլթիւնի։

2000 · 36 · — Այազմա գաբուսընտա Սարը Թիմուր մահալլէսինտէ Գրպլէ չէշմէսի ճատտէսինտէ թէրլիէն 17 մէթրօ արսատէ չէհրի 50 ղրուշ քիրալը պիր պապ սաաթճը տիւքքեանընըն նըսֆ հիսսէսի։

500 · 15 · —Եյուպտէ Տավլտա ազա մահալլէսինտէ Օտալար սօգագընտա թէրլիէն 62 մէթրօ պիր գըթա մէնզիլ արսասընըն սիւլթիւնի։

4000 · 23 · — Զարշըի քէպիրտէ Քէտիճի խանընտա խան աէրուննինտէ իւսթ գաթտա թէրլիէն 22 մէթրօ արսատէ չէհրի 30 ղրուշ քիրալը քեարկիր պիր պապ օտանըն սիւլթիւնի։

1650 · 49 · — Պաղչէ գաբուսընտա Խէմաճա բաշա մահալլէսինտէ Խէմաճա բաշա ճատտէսինտէ թէրլիէն 60 մէթրօ արսատէ Փէվգինտէ 2 օտայը միւշթէմիլ չէհրի 160 ղրշ քիրալը 1 պապ քեօմիւրճիւ տիւքքեանընըն 120 սէհիմտէն 13 ազչէ 1 բուլ հիսսէսի։

· 2000 · 38 · —Տավլտա բաշատա Տավլտա բաշա մահալլէսինտէ Եթ-Էյմէզ թէքքէսի սօգագընտա թէրլիէն 25 մէթրօ արսատէ Փէվգինտէ 1 օտայը մէ 1 գույույու մէ 100 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ 1 պապ մէնզիլ։

· 1335 · 16 · —Գալաթատա Ճամիի ճէտիտ մահալլէսինտէ Գույումճու սօգագընտա թէրլիէն 7 մէթրօ արսատէ չէհրի 50 ղրշ քիրալը քեարկիր 1 պապ գույումճու տիւքքեանընըն 6 հիսսէտէն 1 հիսսէսի։

· 5000 · 23 · —Գալաթատա Շէհիտ Մէհէմմէտ բաշա մահալլէսինտէ Գալափաթճըլար ճատտէսինտէ թէրլիէն 45 մէթրօ արսատէ չէհրի 60 ղրշ քիրալը քեարկիր 1 պապ Թիմուրճը մաղազասընըն նըսֆ հիսսէսի։

---

(1) Ճիւմլէլէրին պաշլարընտաքի հիգատա պուլունան բագգամլար մահլիւլանըն նումերօլարընը, իքինճի հիգատաքիլէր գըյմէթը մուխամմինէլէրի, մէ իւչիւնճիւ հիգատաքիլէր պէտէլը միւզայէտէլէրինի պիլտիրմէքտէ տիրլէր։

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Լաճիվէրտ Ինկիլթէրա նէֆէրամթ չուգասը արշընը ճէտիտ օն պէշ պին, պէհէր արշընը ճէտիտ օն սէքիզ ղուրուշ օլմուշ բարա։

Պիրինճի նէվ Իզմիր փամուգունը գըյէյի ճէտիտ եւիզ պին, պէհէր գըյէյի ճէտիտ եւէտի ղուրուշ, օն պէշ բարա։

Նիզամիյէ ըլպիսէ անպարը իչէ պէգ փապրիգայի Հիւմայունի իչուն իթիխազ օլունան նիւմունէլէրինէ մէ շուրութը մուգարրէրէսինէ թէվֆիգըն միւզայէտէ օլունմագ իւզրէ մէյգիի մինագասաէա գօնուլան պալատէ մուբագգամ էլ մըգտար իւքի գալէմ չուգա իլէ փամուգ փիյաթը մուբագգամալէրի իլէ թալիպլէրի եօգատէսինտէ օլսա թէմասը բուտմին օձուըլնըզը սալը կիւնինէ գատար պէհէր կիւն մինագասալէրի պիլ իճրա մէզբիւր կիւնտէ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն իթա իտմէկէ թալիպ մէ օթուզպիրինճի չարշէնպէ կիւնի եօգատէ պէշ թէնզիլինէ բագիպ պուլունանլէրին մազամը սէբաֆէլէրի լէմազիմաթը սումանիյէ տայրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

3—3

24 Թէմուզ 1301

Marque de Fabrique

“ԿՈՒՏՐՈՆ ՎԷՐՆ”

ՎԱՐՁԱՏՐԵԱԼ ՇՔԱՆՇԱՆՈՎ

Ամսթէրտամի 1883ի աշխարհահանդէսին մէջ

Ամէն պարունակել ջրոյ մէջ կատարելապէս լուծելի խայծղանը (գաթրան)

ՄԻԱԿ ՃՇՄԱՐԻՏ ՄՈՒՋՆ

Այս բաղադրութիւն ունի խայծղանի ԲՈԼՈՐ ԲՈՒԺԻՉ յատկութիւնները, մինչդեռ խայծղանի ՄԻՒՍ պատրաստութիւնք միայն անոր համն և հոտն ունին։ «ԿՈՒՏՐՈՆ ՎԷՐՆ»ի մէկ չափն կը պարունակէ քսութիւ մը բուժիչ սկզբունքները։ Բայց կարելի է որը 20 չափ «ԿՈՒՏՐՈՆ ՎԷՐՆ» առնուլ առանց բնաւ վնասուելու, մինչդեռ խայծղանի քսան քաթիլ աղեաց վտանգաւոր բորբոքում առաջ կը բերեն։

ԽԱՅԾՂԱՆԻՄ ԻՒՍ ԹՆՐԻ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐԷՆ ԱՆՀՈՒՆԱՊԷՍ ԱՒԵԼԻ ԱԶԴՈՒ ԵՒ ՆՐԵՔՊԱՏԻԿ ԱԺԱՆ, «ԿՈՒՏՐՈՆ ՎԷՐՆ»ի հեղուկը շիշով կը ծախուի 1·50 Փրանքի՝ 20 լիտր խայծղանի ջրի համար։ Իսկ 0·10 պատրաստուած չաքարանուշէն 100 հատ պարունակող շիշը 2·50 Փրանքի կը ծախուի։

Ընդհանուր մթերանոցապետ
Ժ․ ԱԼԻԲՐԱՆՏԻ
Դեղարան Տէլլա-Սուտա
169—Մեծ փողոց Բերայի—169
Կ․ Պոլիս

ՏԷԼԼԱ ՍՈՒՏԱ ԴԵՂԱՐԱՆԸ

169—Բերա, մեծ փողոց—169

Իւր յաճախորդաց կը յանձնարարէ ԶԱԽԷՐԼԻԻ վերջին բնաիր մամնագիտութիւնն,

«ԶԱԽԷՐԼԻՆ»

ամեն վնասակար միջատներու ջնջման համար։

Այն մամնագիտութեան ազդուութեամբ, արագութեամբ և ապահովութեամբ կը գերազանցէ մինչեւ ցարդ ամեն ճանչցուած միջատասպան փոշիները կամ ուրիշ դարմանները ընդդէմ

ՄԼՈՒԿՆԵՐՈՒ, ԼՈՒԵՐՈՒ, ՃԱՆՃԵՐՈՒ
ՈՋԻԼՆԵՐՈՒ, ՄՐՋԻՒՆՆԵՐՈՒ

և այլ այս տեսակ միջատներու համ ճճիներու։

Մանաւանդ պէտք չէ շփոթել

ԶԱԽԷՐԼԻՆԸ

հասարակ միջատասպան փոշիին հետ։ ԶԱԽԷՐԼԻՆԸ միմիայն շիշերով կը ծախուի, և երբե՛ք բաց թղթով կամ կշիռով։ Ճշմարիտ շիշերը կը կրեն ստորագրութիւն և գործարանին նշանը։

Կը ծախուի Ղալաթիա, Գասթօրխանեսի դեղարանը։
Պօրկազ Նաւամատոյցը։
Չէյլեկի, Թոմասիս դեղարանը։
Մեծ կղզի։

J. Zacherl

ԼՈՑԹԸՆ ԵՒ ՁԻՄՆԷԼ

ՄԹԵՐԱՆՈՑ

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵԱՑ

ՔԻՒՐՔՃԻ ԳԱՊՈՒՍԸ, ՂԱԼԱԹԻԱ

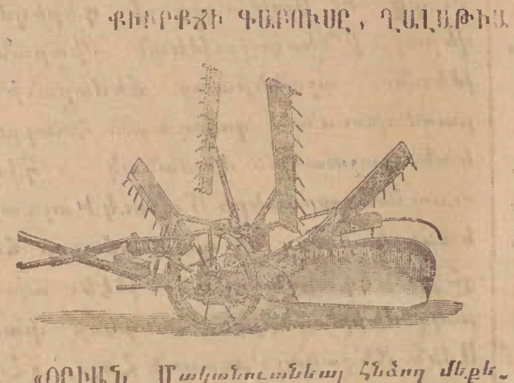

«ՕՐԻԱՆ» Մակինուանեալ հնձող մեքենայն երկու ձիով կը քաշուի և կը կցէ 300 օխա։

ԳԻՆ՝ 35 ՕՍՄ․ ՈՍԿԻ Է

Մեքենային կատարելագործութիւնը երաշխաւորեալ է։ Գնողըն երբ գոհ չիլնի, կրնայ ետ առնուլ իր ստակն։

502

ՏԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐԵԱԼ ԳՈՐԾԻՆԵՐ
ՊՂՆՁԷ, ՁՈՒԼԱԾՈՅ ԵՒ ԾԵԾՈՒԱԾ ԵՐԿԱԹԷ
ՊԱՐՏԷԶԻ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐ
32 Մահմուտիյէ փողոց, և
24 Բէրչէմլէ բազար Ղալաթիա

ՀԷՆՐԻԿ ԼԱՆԺ

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՄԵՔԵՆԱՅՆԵՐ
ԱՏԱՂՁԱԳՈՐԾԻ
ԵՒ
ՇԻՆՈՒԹԵԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐԵԱԼ ԳՈՐԾԻՆԵՐ

[illegible]

509

ՆՈՐ ՏԱՊԱՅՃԻ

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ Ի ՀԱՄԲՈՒՐԿ

Յիշեալ ընկերութիւնս հրդեհի դէմ կ՚ապահովագրէ տուներ, կարասիներ, խանութներ և ապրանքներ յոյժ շահաւէտ պայմաններով, միջնորդութեամբ իւր ընդհանուր գործակալութեան։

ՇԻՆՏԼԷՐ ԵՒ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ

Կ․ ՊՈԼԻՍ, ՊԱՀՃԷ-ԳԱՊՈՒ, ՃԷԼԱԼ ՊԷՅ ԽԱՆ

50

ՕՍՊՕՐՆԻ ՅՈՐԵՆ ՀՆՁՈՂ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՄԵՔԵՆԱՅՆ

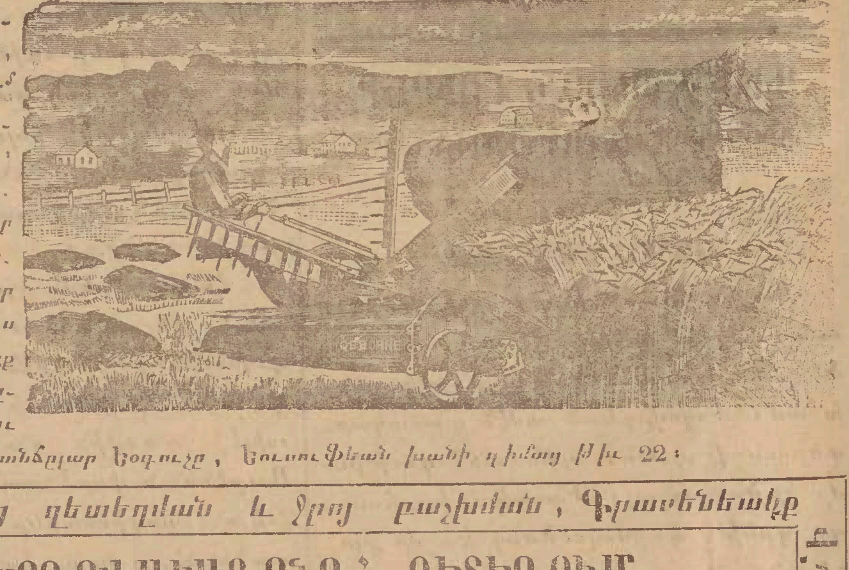

Օրը 88,000 քառակուսի կանգուն, լայնքն 55 թիզ կը հնձէ, ծանրութիւնն է 280 օխայ։ Մանրամասն տեղեկութեանց համար դիմել առ ընդհանուր գործակալար Մկրտիչ և Յովհաննէս Մուրատեան եղբարք Կալաթա Եօրկանճըլար ճատտէսի թիւ 70 և Պոլիս, Ֆինճանճըլար Եօգուշը, Եուսուֆեան խանի դիմաց թիւ 22։

Խողովակաց զետեղման և ջրոյ բաշխման, Գրասենեակք

ԽՈՂՈՎԱԿԱՑ ԸՆԴՀ․ ԶԵՏԵՂՈՒՄ

ՔԱՂԱՔԻ ԵՒ ԳԻՒՂԻ ՏՈՒՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

ՋՐՀԱՆՔ
ՌՈՒՌՄԱՆ ԳՈՐԾԻՔ
ԱՂԲԻՒՐՔ
ՇԱՏՐՈՒԱՆՔ
ՋՐԱԲԱՇԽԱԿԱՆ ԳՈՐԾԻՔ
ԵՒ ԱՅԼՆ

ԼՈԳԱՐԱՆԻ ՍԵՆԵԱԿՔ
ՋՐԱ ՈՒԺՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԴՈՒՋԱՐԴԻ ԽՈՒՑՔ
ՀԱՆԴԵՐՁԱՏՈՒՆՔ
ԾՈՐԱԿԱՑ ԶԵՏԵՂՈՒՄ
ՀՐԴԵՀԻ ՀԱՄԱՐ ԾՈՐԱԿՔ

ՁԵՌՆԱՐԿՈՒԹ Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՋՐԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Ընդհանուր ձեռնարկութիւն
[illegible] Թիւ 55

Ժ․ ՏԱԼՄԱՍ ԵՒ ԸՆԿ․ Ի ՄԱՐՍԻԼԻԱ

ԽԱՐԻՍԽ

ԿԵՆԱՑ ԵՒ ԵԿԱՄՏԻՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ․

Ի ՎԻԷՆՆԱ. Հաստատեալ 1858ին

1883 Դեկտեմբեր 31ին երաշխաւորեալ հասոյթն էր 80,711,893·45 Փրանք։

Ապահովագրել տուող անձինք մահուան պարագային մէջ տարեկան բաժիններէն % 25 շահ կընեն։

Ապահովագրել տուող անձինք կենաց պարագային մէջ ապահովագրեալ դրամագլուխներէն մինչեւ 41 1/2 % շահ կ՚ընեն։

ԽԱՐԻՍԽ ընկերութեան կատարած գլխաւոր գործողութիւնք են․

Ա․ Ապահովագրութիւն մահուան պարագային մէջ։ Օրինակ․

35 տարեկան անձ մը 286 Փրանքի տարեկան բաժին մը կը վճարէ իր ժառանգորդաց ապահովելու համար 10,000 Փրանքի դրամագլուխ մը, վճարելի իր մահուանէն յետոյ և որ իրեն իրաւունք կու տայ շահուց մասնակցիլ իր ապրած միջոցին։

Բ․ Ապահովագրութիւն կենաց պարագային մէջ (Օժիտք)։ Օրինակ․

Մէկ տարեկան եղած միջոցին ապահովագրեալ տղայ մը քսան տարի յետոյ 10,000 Փրանքի դրամագլուխ մը պիտի ստանայ․ սակէ զատ, պիտի մասնակցի Ընկերութեան 85 % շահուց՝ 298·30 Փրանք տարեկան բաժնոյն փոխարէն։

Վերջնական վճարելի կրկին ապահովութեան բաժինն է տարին 116·19 Փրանք։

Թուրքիոյ համար ընդհանուր ներկայացուցիչ
ՄՈՐԻՍ ՊԷՐՔՃԻ

Գրասենեակք, Ղալաթիա, Վօյվօտա փողոց, թիւ 29, Գերմանական Թղթատան վրայ։

Ընկերութեան սեղանաւորն է Ս․ ՍՏԼԵՐ

ՋՐԻ ԿԱՆՈՆԱԳԻՐ ԱՄԷՆ ԼԵԶՈՒԱՒ

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվրբուլի և Միջերկրականի միջեւ բանող շոգենաւք

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Քանոբուս	4200	Օսայրիս	3000
Ֆէրոս	4000	Նէֆթիս	3000
Սամոնիս	4000	Բէրսա	3000
Սէսոստրիս	3250	Ալլէնտէյլ	1700
Թիպս	3250	Լոթիւս	800
Մաքտալա	3250	Օլինտա	800
Մարիոթիս	3250	Սեսիլ	700

Բէրա շոգենաւը, նաւապետ Ֆօրիսթըր ամսոյս գէպի 20ին Լիվրբուլէն աստ կ՚սպասուի ընդհանուր վաճառքով։

Դիմել առ Ժ․ Թ․ ՈՒԻԹՈԼ և ԸՆԿ․
Մէյտանճըգ փողոց,
Ուիթալ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՕՍ և ԸՆԿ․
31, Ճէյմս Սդրիդ, Լիվրբուլ

515

ՔԻՒՆԱՐԴ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Որք ամսը երկու անգամ կը բանին Լիվրբուլի և Միջերկրականի միջեւ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Օրանիա	7,000	Մալթա	3,000
Ատլաս	3,000	Մորոքքօ	2,500
Ալէբբօ	3,000	Նանթ	2,500
Պոթնիա	4,600	Բավոնիա	5,000
Պալեսթայն	2,500	Բալմիրա	3,000
Պրիթիշ Քուին	1,200	Սերվիա	7,800
Սեֆալոնիա	5,000	Սկիթիա	4,600
Քադալոնիա	4,700	Սարակոսա	3,000
Շէրպուրկ	2,000	Սամարիա	3,000
Տեմերարա	2,500	Սիտոն	3,000
Կալլիա	4,000	Թարիֆա	3,000
Քետար	2,500	Թրինիտատ	2,500
Մարաթոն	3,000		

Քետար շոգենաւը, նաւապետ Ուայթ, ամսոյս 27ին Լիվրբուլ պիտի ուղեւորի Տէտէ-աղաճի ճամբով։

Մորոքքօ շոգենաւը, նաւապետ Ֆէնուիք ի մօտոյ Լիվրբուլ պիտի երթայ Զմիւռնիոյ ճամբով։

Ստորագրեալն արտօնութիւն ունի ուղեւորներ և վաճառք ընդունիլ Նիւ-Եորքի, Պոսթընի, կամ Ամերիկայի և Գանատայի ուրիշ և ուէ նաւահանգստի համար։

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՈՒԼԻ
Գործակալ
Թիւ 1 Քիւչիւք Հալիլ
փաշա խան Ղալաթիա

511

ՄԻՋԱՏԱՍՊԱՆ ՃՇՄԱՐԻՏ ՓՈՇԻ
ԾԽՄԱՆ ԳՈՐԾԱԴՐՈՒԹԵԱՄԲ

Ա․ ՄԻԹԱԼՈՎԻՉԻ

Ի ՍԹՈԼԻՎՕ, ԴԱԼՄԱՏԻԱ

Ղալաթիոյ մէջ Մթերանոցն է
Մումհանէ, Լոյտ խան, 2.

ՊԱՊԱՅԱՆՆԻ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվրբուլ, Միջերկրականի և Սեւ ծովի միջեւ կանոնաւորապէս բանող

ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Անուանք	Թոնոյ	Նաւապետք
Այա Սոֆիա	3,000	Պրէտ
Արքատիա	2,500	Բոնտըլ
Ալպանիա	2,500	Քրուք-շէնք
Լաքոնիա	2,500	Ուիլքս
Մասեդոնիա	,500	Մորզ
Բումելիա	2,800	Ֆօթըրքիլ

Բըլկրէյտ շոգենաւն ամսոյս 20ին կը մեկնի Մարսէյլ։

Մասեդոնիա շոգենաւն ամսոյս 27ին Լիվրբուլէն աստ կ՚սպասուի։

Ընկերութիւնն օրինաւոր գներով վաճառք կ՚ընդունի Եւրոպական երկիրներու և Ամերիկայի համար։

Ամեն փութութիւն և հանգստութիւն կը տրուին ուղեւորաց։

Դիմել առ ԴԱՆԻԷԼ ՀՕԲԱ ԵՒ ԸՆԿ․
Գործակալք

513

ՖՐԷՏ ԼԷՅԼԱՆՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Որք կանոնաւորապէս կը բանին Լիվրբուլի և Սեւ-ծովուն միջեւ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալճէրիան	2500	Ֆավոնեան	3700
Ալզաթիան	2500	Ֆլավիան	3700
Անատոլեան	2500	Ֆլավեան	3700
Աթենեան	2500	Իպերիան	5500
Արաբիան	3700	Իլիրիան	5500
Պավարիան	6000	Իտալիան	5500
Պուլկարիան	6000	Լեպանիան	2200
Քասթիլեան	800	Լիգուրեան	2500
Սայրենեան	2000	Լիսպոն	800
Տուրօյ	700	Օբորթօյ	700
Եճիպշըն	3700	Բերսիան	3800
Ֆաբիան	3700	Վալենսիան	6800
Ֆալերնիան	3700	Վիրճինեան	6800

Լիպըլօն շոգենաւը, նաւապետ Պօլ ամսոյս 1ին շաբաթ օրը դէպի Լիվրբուլ պիտի ուղեւորի։

Ֆլավիան շոգենաւը, նաւապետ Ֆրայ օգոստոս 1ին շաբաթ օր աստ հասնի։

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւններն կ՚ընծայուի։

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ԷՏՈՒԱՐՏ ԼԱՖՈՆԹԷՆ
Գործակալ
Թիւ 34, 35, 36, Եէնի
Միլլէթ խան, Ղալաթիա.

Նաւատէրք, Պարոնայք Ֆրէտ, Լէյլանտ և ընկ․ Լիվրբուլ

Գործակալութիւնք․
Կ․ Պոլիս, Էտուարտ Լաֆոնթէն․
Ճեպէլթարըգ, Պ․ Պ․ Քարվըր Եղբարք
Աղեքսանդրիա, Կ․ Լ․ Վահման և ընկ․
Մալդա, Ա․ Քամիլըրի․
Շիրա, Օ․ Մ․ Մավրօկօրտատօ․
Զմիւռնիա, Գ․ Ուիթօլ և ընկ․

512

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՔԵԱՆ

Ն․ ՊԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ․

Մարսիլիայի և Բոլիէի միջեւ կանոնաւորապէս բանող

Սամսոն, Տրապիզոն և Պաթում երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Լը Մէթէօր որ յուլիս 29ին Մարսիլիայէն և օգոստոս 5ին Պոլսէն պիտի մեկնի։

Մարսիլիա երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Լ՚Արտէն։

Ուղղակի և տրոց ուղեւորներուն

Նաւուղղէքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակալարն
ԹԻՆԻՒՈՒԹԷ ԸՐՊՈՒԼ
Թիւ 17-18 Քիւչիւք Միլլէթ
Մումհանէ փողոց, Թիւ 141

514

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ
Հուլ․, Անթվերբ, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայ

ԹՈՎՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ՈՐԴԻՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալպանօ	2,000	Լէբանթօ	4,500
Անճէլօ	3,000	Մարէնկօ	4,300
Արկօ	1,300	Մարթէլլօ	2,500
Պասսանիօ	3,500	Միլօ	2,000
Պորոտինօ	2,200	Նէրօ	2,000
Բրունօ	2,000	Օթէլլօ	5,000
Կայրօ	2,600	Օրլանտօ	3,000
Գալիբսօ	2,500	Օտրանթօ	4,500
Գամէօ	2,100	Օտտօ	2,000
Կատօ	2,000	Բաքիֆիք	1,200
Գօմօ	2,700	Բալէրմօ	3,200
Տիտօ	2,500	Բասթէր	1,700
Տօմինօ	1,800	Ֆիգօ	2,800
Էրաթօ	2,600	Րիալթօ	4,400
Ֆրասօ	2,600	Րինալտօ	3,200
Ֆալքօն	800	Րոլլօ	3,000
Ֆինօ	1,700	Րօմանօ	5,500
Ֆլամինկօ	1,600	Րոմէօ	3,500
Կալիլէօ	5,500	Սալէրնօ	4,000
Կիթանօ	2,200	Սափֆօ	2,000
Գօզօ	1,800	Սիլվիօ	2,000
Կրեսինօ	2,200	Սօրէնթօ	4,300
Հումպօ		Թասսօ	1,200
Հէրօ	2,000	Թ․ Ուիլսըն	3,000
Հիտալկօ	3,000	Թիկեր	1,300
Հիւմպէր	1,200	Թօլէտօ	2,800
Ժիւսօ	2,300	Քանտօ	3,600
Քէնօ	2,000	Եէսօ	1600
Քօֆթօ	2,200	Զէպրա	3,000
Լէօ	2,000	Զէրօ	11,0

Րինալտօ շոգենաւը, նաւապետ Նիւմէն ամսոյս 3ին Հուլէն մեկնած է Մալթա, Զմիւռնիա, Կ․ Պոլիս և Օտեսա երթալու համար։ Ամսոյս 20ին աստ կ՚սպասուի։

Սալէրնօ շոգենաւը, նաւապետ Բօճըրս, ընդհանուր վաճառքով Հուլէն աստ հասած, և յՕտեսա ուղեւորած է։

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւն կ՚ընծայուի։

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ՖՐԷՏԷՐԻՔ ՀԻԼՏ ԻՒ ԸՆԿ․
Գործակալք
Թիւ 17-18, Քիւչիւք Միլլէթ
խան Ղալաթիա

514

Արտօնատէր Ս․ ՏԱՄԱՏԵԱՆ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՅԷԻ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ

1885 Յուլիս 6 Շաբաթ օրէն սկսեալ մինչեւ Յուլիս 31

(Բաց ի կիրակի օրերէն) Եւրոպական եզերքէն կամուրջ եկող շոգենաւոց ժամերը

Ժ. Վ. — Թ.

11 15 Եէնիմ․ Մեզարպ․ Պեօյիւք․ Թարապ․ Եէնիք․ (Եէնիք․ շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 18
11 50 Եէնիք․ Ամէն․ Միրկ․ Պօյաճ․ Ռ․ Հիսար Պեպ․ (Արնավ․ շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 22
12 15 Ռ․ և Ա․ Գավ․ Եէնիմ․ Մեզարպ․ Պեօյ․ Քիրէճ․ Թար․ Եէնիք․ (Եէնիք․ շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 20
1 5 Եէնիք․ Ամէն․ Միրկ․ Պօյաճ․ Ռ․ Հիսար Պեպ․ (Արնավ․ շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 28
1 30 Եէնիմ․ Մեզարպ․ Պեօյ․ Թար․ Եէնիք․ (Եէնիք․ շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) (Ուրբաթ օրերը, Ամէն․ Միրկ․ Պօյաճ․ Ռ․ Հիսար Պեպ․ 19
2 5 Եէնիք․ Ամէն․ Միրկ․ Պօյաճ․ Ռ Հիսար Պեպ․ (պիտի հաղորդակցի) (Ուրբաթ օրերը տեղի պիտի չունենայ)։ 25
3 — Եէնիմ․ Մեզարպ․ Պեօյիւք․ Քիրէճպ․ Թարապ․ Եէնիք․ Ամէն․ Միրկ․ Պօյաճ․ Ռ․ Հիսար Պեպ․ Արնավ․ Գուրուչ․ Օրթաք․ Պեշիք․ 33
4 15 Ա․ Գավագ․ Եէնիմ․ Մեզարպ․ Պեօյ․ Թար․ Եէնիք․ Ամէն․ Միրկ․ Պօյաճ․ Ռ․ Հիսար․ Պեպէք․ Արնավ․ Գուրուչ․ Օրթաք․ Պեշիք․ 28
5 30 Մեզարպ․ Պեօյ․ Թար․ Եէնիք․ Միրկ․ Ռ․ Հիսար Պեպ․ Արնավ․ Գուրուչ․ Օրթ․ Պեշ․ 22
6 15 Եէնիմ․ Մեզարպ․ Պեօյիւք․ Թարապ․ Պեյգօզ Բաշպ․ Եէնիք․ Միրկ․ Գանլըճ․ Ռ․ Ա․ Հիսար Գանտիլ․ Արնավ․ Չենկ․ Պեյլեր․ Օրթաք․ Գուզ․ Պեշիք․ Իւսկ․ 1
8 15 Ա․ և Ռ․ Գավ․ Եէնիմ․ Մեզարպ․ Պեօյ․ Թարապ․ Եէնիք․ Միրկ․ Պօյաճ․ Ռ․ Հիսար Պեպ․ Արնավ․ Գուրուչ․ Օրթաք․ Պեշիք․ (ուրբաթ օրերը Ամէնիա պիտի հանդիպի) 19
10 — Մեզարպ․ Պեօյ․ Թարապ․ Եէնիք․ Միրկ․ Ռ․ Հիսար Արնավ․ Օրթաք․ Պեշիք․ 34

Արնավուտքէօյէն կամուրջ եկող շոգենաւոց ժամերը

11 — Պեպ․ Արնավ․ Գուրուչ․ Օրթ․ Պեշիք․ 28
11 40 Արնավ․ Գուրուչ․ Օրթ․ Պեշիք․ Գապ․ 1
12 25 Պեպէք Արնավ․ Գուրուչ․ Օրթաք․ Պեշիք․ 34
1 5 Արնավ․ Գուրուչ․ Օրթ․ Պեշիք․ Գապ․ 2
1 40 Պեպէք Արնավ․ Գուրուչ․ Օրթաք․ Պեշիք․ 22
2 15 Արնավ․ Գուրուչ․ Օրթ․ Պեշ․ Գապաթ․ 20
2 40 Պեպ․ Արնավ․ Գուրուչ․ Օրթ․ Պեշիք․ Գապաթ․ 4
3 25 Արնավ․ Գուրուչ․ Օրթաք․ Պեշիք․ Գապաթ․ 32
10 45 Հիսարէն Չենկելքէօյ 22
11 10 Պեպէքէն ուղղակի կամուրջ 1

Ասիական եզերքէն կամուրջ եկող շոգենաւոց ժամերը

11 — Վանիք․ Չենկ․ Պեյ․ Գուզ․ Գապթ․ 21
11 25 Պեյգ․ Բաշպ․ Ռ․ Բ․ Մահ․ Գանլըճ․ Ա․ Հիսար Գանտ․ (Գանտիլլիի շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 25
12 — Գանտիլ․ Վանիք․ Չենկել․ Պեյլերպ․ Գուզ․ 33
1 5 Գանտ․ Վանիք․ Չենկել․ Պեյլեր․ Գուզ․ 18
1 10 Պեօյիւք․ Թարապ․ Պեյգ․ Բաշպ․ Գանլըճ․ Ա․ Հիսար Գանտիլ․ (Գանտ․ շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 32
2 10 Գանտիլ․ Վանիք․ Չենկ․ Պեյլ․ Գուզ․ Իւսկ․ 34
2 30 Մեզար․ Պեօյիւք․ Թարապ․ Պեյգօզ Բ․ Պաշճէ Բ․ Բ․ Մահ․ Գանլըճ․ Ա․ Հիսար Գանտ․ Վանիք․ Չենկ․ Պեյլ․ Գուզ․ Պեշիք․ 21
4 — Պեյգօզ Բաշպ․ Րիֆաթ բաշա Գանլըճ․ Ա․ Հիսար Գանտ․ Վանիք․ Չենկ․ Պեյլ․ Գուզ․ Իւսկ․ (Ուրբաթ օրեր ժամ 4 15 Մեզարպ․)։ 18
8 45 Պեօյիւք․ Թարապ․ Պեյգ․ Բաշպ․ Գանլըճ․ Ա․ Հիսար Գանտիլ․ Վանիք․ Չենկել․ Պեյլեր․ Գուզ․ Իւսկիւտար (Ուրբաթ օրերը Բ․ Բ․ Մահ․) 21
10 25 Գանտիլլիէն ուղղակի կամուրջ 25

(Բաց ի կիրակի օրերէն) կամուրջէն Եւրոպական եզերք երթեւեկող շոգենաւոց ժամերը

12 15 Պեշիք․ Օրթ․ Գուրուչ․ Արնավ․ Պեպէք Ռ․ Հիսար Միրկ․ Եէնիք․ Թարապ Պեօյիւք․ Մեզարպ․ 21
1 15 Պեշիք․ Օրթաք․ Արնավ․ Պեպէք Ռ․ Հիսար Պօյաճ․ Ամէն․ Եէնիք․ Թար․ Պեօյ․ Մեզարպ․ Եէնիմ․ 33
1 45 Գապաթ․ Իւսկ․ Պեշիք․ Գուզ․ Օրթ․ Պեյլեր․ Չենկել․ Արնավ․ Գանտիլ․ Ա․ և Ռ․ Հիսար Գանլըճ․ Միրկ․ Եէնիք․ Բաշպ․ Պեյգ․ Թարապ․ Պեօյ․ Մեզ․ Եէնիմ․ 1
2 30 Պեշիք․ Օրթաք․ Գուրուչ․ Արնավ․ Պեպէք Ռ․ Հիսար Միրկ․ Եէնիք․ Թարապ․ Պեօյիւք․ Մեզարպ․ Եէնիմ․ Ռ․ և Ա․ Գավագ 28
3 45 Պեշիք․ Օրթաք․ Պեյլ․ Արնավ․ Գանտ․ Ռ․ Հիսար Գանլըճ․ Միրկ․ Եէնիք․ Թարապ․ Պեօյիւք․ Մեզարպ․ 22
5 — Գապաթ․ Պեշիք․ Օրթաք․ Գուրուչ․ Արնավ․ Պեպէք․ Ռ․ Հիսար Պօյաճ․ Էմիրկ․ Ամէն․ Եէնիք․ Պեյգ․ Թարապ․ Պեօյիւք․ Մեզր․ Եէնիմ․ և Գավագներ 19
6 45 Իւսկ․ Պեշիք․ Գուզ․ Օրթ․ Պեյլեր․ Չենկ․ Արնվ․ Գանտ․ Ա․ և Ռ․ Հիսար Գանլըճ․ Միրկ․ Եէնիք․ Թարպ․ Պեօյ․ 21
8 15 Պեշիք․ Օրթ․ Արնավ․ Պեպ․ Ռ․ Հիսար Միրկ․ Եէնիք․ Թարպ․ Պեօյ․ Մեզար․ 34
10 — Եէնիք․ Թարապ․ Պեօյ․ Մեզար․ Եէնի․ 20
10 30 Ռ․ Հիսար Պօյաճ․ Միրկ․ Ամէն․ Եէնիք․ Թար․ Քիրէճպ․ Պեօյի․ Մեզար․ Եէնիմ․ 32
11 10 Եէնիք․ Թարապ․ Պեօյիւք․ Մեզարպ․ Եէնիմ․ 19
11 30 Պեպ․ Ռ․ Հիսար Պօյաճ․ Միրկ․ Ամէն․ Եէնիք․ 2

Կամուրջէն Արնավուտքէօյ երթեւեկող շոգենաւոց ժամերը

12 30 Ուղղակի Արնավուտքէօյ 4
1 5 Ուղղակի Պեպէք 22
1 40 Ուղղակի Արնավուտգիւղ 20
2 5 Ուղղակի Պեպէք 4
2 50 Ուղղակի Արնավուտքէօյ 32
9 50 Պեշիք․ Օրթ․ Գուրուչ Արնավ․ Պեպ․ Ռ․ Հիսար (Վոսփոր եկող շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 22
10 25 Պեշիք․ Օրթ․ Գուրուչ Արնավ․ Պեպ․ 1
11 5 Գապաթ․ Պեշիք․ Օրթաք․ Գուրուչ․ Արնավ․ Պեպ․ (Եէնիքէօյի շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 21
11 45 Պեշիք․ Օրթ․ Գուրու․ Արնավ․ Պեպ․ 34
12 — Օրթ․ Գուրուչ․ Արնավ․ (ուրբաթ և շաբաթ օրերը Պեշիքթաշ) 1

Կամուրջէն Ասիական եզերք երթեւեկող շոգենաւոց ժամերը

11 50 Իւսկ․ Գուզ․ Պեյլեր․ Չենկ․ Վանիք․ Ա․ Հիսար Գանլըճ․ Եէնիք․ 28
12 35 Ուղղակի Գանտիլլի 18
12 40 Իւսկ․ Գուզ․ Պեյլպ․ Չենկլք․ Վանիք․ Ա․ Հիսար Գանլճ․ Պեյգ․ Եէնիք․ 25
1 35 Ուղղակի Գանտիլլի։ 34
2 45 Իւսկ․ Գուզ․ Պեյլեր․ Չենկ․ Վանիք․ Գանտիլ․ Ա․ Հիսար Գանլըճ․ Բաշպ․ Պեյգ․ (Ուրբաթ օրերը Բ․ Բ․ Մահ․ և Մեզարպ․) 18
9 25 Գապաթ․ Պեշիք․ Գուզ․ Պեյլեր․ Չենկել․ Վանիք․ Գանտիլ․ (Գավագներ գացող շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 25
10 15 Գանտ․ Ա․ Հիսար Գանլ․ Բ․ Բ․ Մահ․ Բաշպ․ Պեյգ․ Թար․ Մեզարպ․ Գավագներ 18
10 40 Պեշիք․ Գուզ․ Պեյլեր․ Չենկել․ Վանիք․ Գանտիլ․ Պեպ․ (Գանտիլլիի նաւամատոյցը Պեյգօզի շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 28
11 10 Գանտիլ․ Ա․ Հիսար Գանլըճ․ Րիֆաթբ․ Բաշպ․ Պեյգ․ 25
11 40 Գապթ․ Գուզ․ Պեյլ․ Չենկ․ Վանիք․ 31

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

Իւսկիւտարէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Իւսկիւտար
— —	5 45	— —	6 — Պեշիք․
11 15	6 15	11 45	7 —
12 —	7 —	12 15	8 15
12 30	8 10 Պեշիք	12 45	9 — Պեշիք
1 —	8 55	1 20	9 35
1 30	9 45	1 45	10 5 Պեշիք
4 —	10 — Պեշիք	2 15	10 30 Գզ․*
2 30	10 30	2 50	11 —
3 10	10 50 Պշ Գզ	3 35	11 25
3 45	11 20	4 5 Պեշիք	11 50
4 20 Պեշիք	11 40 *	4 45	12 5
5 —	12 5	5 30	12 5 Պշ Գզ*

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Իւսկիւտարէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Իւսկիւտար
11 15	5 40	11 15	5 30
12 —	6 15	12 —	6 10 Պեշիք
12 30	7 —	12 25	7 —
1 —	8 10 Պեշիք	12 55	8 15
1 30	8 45	1 25	9 — Պեշիք
2 —	9 30	1 55	9 35
2 30	9 55 Պեշիք	2 25	10 — Պեշիք
3 —	10 25	2 55	10 35
3 30	11 —	3 25 Պեշիք	11 15
4 15 Պեշիք	11 35	3 55	11 50
5 —	12 5	4 45	12 5

ՀԱՐԷՄ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

ԲԱՑ Ի ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐԷՆ

1 20 Հարէմէն Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
4 — » »
10 30 » » » »
11 35 » » (կիրակի օրեր ժ․ 11ին)
1 — կամուրջէն Հարէմ Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
3 40 կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ
10 15 կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
11 20 կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ (կիրակի օրերը ժմ․ 10 45ին)։

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ՍԻՐՔԷՃԻ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՒ ԳԱՊԱԹԱՇԻ ՄԻՋԵՒ ԿԱՌԱԲԱՐՁ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

3 30 Իւսկիւտարէն Գապաթաշ Սիրքէճի
4 45 Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
10 — Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
11 — Իւսկիւտարէն Գապաթաշ
4 15 Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
5 30 Սիրքէճիէն Գապաթաշ Իւսկիւտար
10 30 Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
11 15 Գապաթաշէն Իւսկիւտար

(*) Այս շոգենաւք Հրեից տօներուն և ուրբաթ ու կիրակի չպիտի երթեւեկեն։

Ծան․ — Որոշ միջոցներ եղած ատեն, շոգենաւք իրենց գտնուած տեղը պիտի մնան։ Ուրբաթ իրիկուններ ժամ 1,15ին Եէնիմահալլէէն շոգենաւ մը ելնելով պիտի հանդիպի Մեզարպուրնու՝ Պեօյիւք․ Թարապ․ Եէնիք․ Միրկեօն․ Ռում․ Հիսար, Արնավուտ․ Օրթ․ Պեշիք․ և անտի կամուրջ։